

Новини ▶ 7
Над 30%
съкращения
в армията

Ще освободим над 25% от висшите командни звена, каза министърът на отбраната Аню Ангелов

Новини ▶ 8-9

Замените на гори са престъпление

▶ Мирослав Найгенов, министър на земеделието и храните

Свят ▶ 10
Победа за
здравната
реформа на Обама

Приетият от Конгреса план ще осигури медицински услуги за още 32 млн. американци

Инвеститор ▶ 12
Големите
инвеститори
избягват акциите

Българските институционални инвеститори все още не са готови да влагат средства в акции и други рискови активи

News in English ▶ 11

цена 1.50 лева

pari.bg Пари

Вторник

23 март 2010, брой 55 (4866)

USD/BGN: 1.45188

▲ +0.57%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.34710

▼ -0.57%

Българска народна банка

Sofix: 419.77

▼ -0.81%

Българска фондова борса

BG40: 116.62

▼ -0.93%

Българска фондова борса

НОВО 22

Всеки ден правителството предлага все по-дръзки и трудно осъществими антикризисни мерки. Последната идея е увеличаване на ДДС с 2% ▶ 2,4-6

Коментар ▶ 3

Европари от левия в десния джоб

Прехвърлянето на средства от една оперативна програма към друга не е гаранция за по-ефективното им усвояване. Може да се окаже, че просто има повече пари за крадене

Новини ▶ 7

Разходите за труд на фирмите нарастват със 7.2%

Увеличението на годишна база в индустрията е 7.7%, в услугите - 10.4%, в строителството - 25.1%, сочат данните на националната статистика

Имоти ▶ 20

Парцелите за логистични бази поевтиняха с 30%

Интерес има, но продажбите стават много бавно. Най-търсени са парцелите край Пловдив, Варна и Бургас

Компании ▶ 23

Слънчев бряг затъва в лобистки борби

Инфраструктурата на курорта не трябва да бъде подарявана, казва Малина Стратиева, изпълнителен директор на "Слънчев бряг" АД

22%
ДДС

ЕМИТИРАНЕ
НА ДЪЛГ

ДАНЪК
ЛУКС

ОСИГУРОВКИ
ЗА ДЪРЖАВНИ
СЛУЖИТЕЛИ

10%
ЗДРАВНА
ВНОСКА

**Печеливш
Стати Статев**

Стати Статев беше назначен за член на управителния съвет на Българската народна банка с указ на президента. Решението влиза в сила от 16 юни 2010 г. Статев е доцент, доктор по икономика и към момента е зам.-ректор на УНСС. Той е хоноруван преподавател към департамент „Бизнес“ на НБУ, научен секретар на специализирания научен съвет по икономическа теория и макроикономика към ВАК.

**Губещ
Димитър Димитров**

Производителят на торове „Неохим“ АД, където главен изпълнителен директор е Димитър Димитров, закупи 4.51% от пазарната си капитализация по време на сесията вчера. По позицията на компанията бяха сключени 7 сделки, в които 298 лота смениха собственика си. Цената на затваряне се срина до 26.26 лв. за акция. „Неохим“ беше най-губещото дружество от включените в базата на Sofix.

Мнения

► **Бизнесът с дупките е печеливш** за фирмите, които ги запълват, разбира се. Тази година пълнят, догоди-на - пак. Щом гържавата няма пари за цялостно обновяване на пътната настилка, ще дава пари в нищото. После фирмите ще казват: „Ние кърпим на едно място, а дупки се отварят до кръпката - това си е съвсем нормално.“

Петър Кандиларков

► **Не мога да разбера** защо имаме милиарди евро за пътища, а не се усвояват. Другият проблем е използването на подизпълнители от фирмите, които правят ремонтите в София. Щом има по-малки фирми, които вършат работата, защо се наемат големи?

Милка Ганчева

pari.bg Топ 3

1 Бизнесът с дупките. Или кой как губи и кой какво печели от тропетите по улиците.

2 Приходите от данък лукс отиват в общините. Налогът ще остане местен, тъй като общините също са в криза, каза финансовият министър Симеон Дянков.

3 Разходите за труг в строителството скочиха с 25%. Работодателите са харчили със 7.2% повече за наемия персонал през последното тримесечие на 2009 г.

Коментар

Експериментите на кабинета Борисов нямат спирачки

► Правителството лансира все по-гръзки и неосъществими идеи за излизане от кризата

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Управлението на Бойко Борисов започва все повече да прилича на лабораторен експеримент. Създава се усещането, че група теоретици са се събрали и на принципа „проба-грешка“ се опитват да спасят положението. Но този принцип едва ли е най-подходящият, когато говорим за управление на държавата.

И както се оказва, министрите дори не говорят помежду си и не обсъждат идеите си, защото всеки обявява в публичното пространство личното си мнение. А новите идеи за антикризисни мерки, които лансира кабинетът „Борисов“, стават все по-популистки, неосъществими и със съмнителен ефект. Като данък лукс например. И облагането на работещите пенсионери. Онзи ден стана ясно, че богатите ще плащат повече за яхтите

Георги Андреев
gandreev@pari.bg

„**Новите идеи за антикризисни мерки, които лансира правителството, стават все по-популистки и неосъществими**“

си и за мощните си автомобили. Ще се наложи да плащат и ако не живеят в гарсонiera. А как ще се пълни дупката в бюджета, при условие че тези „данъци“ остават в общините - не е ясно.

Друг е въпросът какво е разбирането на министър Симеон Дянков за „хубави приходи“. Защото не са много българите, които разполагат с яхти. Още повече че отдавна са ги регистрирали под чужд флаг и плащат данъците за тях в други държави. Критериите за облагането на скъпите автомобили също са, меко казани, недомислени. Защото не е необходимо един автомобил да е скъп, за да има 150 конски сили. Както не е едно и също да имаш мезонет в София и порутена къща на 3 етажа в село Злокучене например. Емитирането на държавен дълг без ясни параметри

е по-скоро изстрел напосоки, отколкото реална цел, от която в бюджета да дойдат 6 млрд. лв.

Предложението за данъчна амнистия на хората, които са укривали доходи, макар и предложено от БСК, но прието на драго сърце от Дянков, граничи с абсолютно безумие. Вместо да ги дадат на прокуратурата или на комисията „Кушлев“, управляващите ги подканят доброволно да внесат 10% от оценката на имота си. А последната идея за увеличение на ДДС с 2% в условията на криза е капакът на безсилието. Вместо да вадят „бисер“ след „бисер“, по-добре управляващите да седнат заедно със синдикати и работодатели и да вземат реални и постижими мерки, които ще извадят България от кризата, а няма да я натикат още по-дълбоко.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg;
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802;
e-mail lapostolova@pari.bg
ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Стефан НЕДЕЛЧЕВ
4395802;
e-mail snedelchev@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851;
e-mail satanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395438
Нюз редактор
Димитър ДЖЕНЕВ - 4395846
Отговорен редактор
Евгени ГАВРИЛОВ - 4395845
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
МОЯТ БИЗНЕС
Светлана ЖЕЛЕВА - 4395871
НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
Красимира ЯНЕВА - 4395863
УИКЕНД
Боряна НИКОЛАЕВА - 4395857
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891,
факс 4395826

КОРЕСПОНДЕНТИ
Бургас
Евгения ЖОРДЖЕВА - 0884 987 487
Велико Търново
Емилия ГУГОВА - 062/6776 54
Плевен
Ангел АТАНАСОВ - 0887 810 542
Пловдив
Михаил ВАНЧЕВ - 0889 623 679
Русе
Румен НИКОЛАЕВ - 0888 748 218

Стара Загора
Сашка ПАНАЙОТОВА - 0883 342 119
Добрич
Мария ДОБРЕВА - 0888 148 060
Перник
Мария ВАСИЛЕВА - 0888 213 804
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
Дарина ДИМОВА - 4395840
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” За правителството е по-лесно е да се обложат гражданите, отколкото да се пипнат раздутите щатове в МВР и МО

► Георги Ангелов, старши икономист в института Отворено общество

Число на деня

21

► процента от българите са бедни, показват данни на КТ "Погкрена"

Коментар

Европари от левия в десния джоб

Да вземем пари от всички оперативни програми и да ги използваме за рехабилитация на пътищата. Това е антикризисният план "Дупка" на Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Чакаме одобрението на Брюксел. Ако оттам кажат "не", еврочиновниците ще са виновни, а не нашите. Ако кажат "да" - пак в Европа ще носят отговорност за голямата бъркотия, която щя настане, а у нас ще са ни европари видели, ни европари прибрали.

Прехвърлянето на пари от ос в ос или от мярка в мярка също не е лесна процедура, защото пак изисква съгласуване на национално и на европейско ниво, но досега вече беше правено. От програма в програма вече е не само сложно, но и рисковано. Ако прехвърляме от купичка в купичка, дали някой няма да остане гладен? И защо пътища за сметка на транспорт и околна среда? Не може ли повишаване на конкурентоспособността на бизнеса или развитие на селското стопанство? Или от ресорните министерства ще нададат вой утре и ще поискат и към тяхната програма да се пренасочат

Дарина Черкезова
dcherkezova@pari.bg

” Прехвърлянето на средства от една оперативна програма към друга не е гаранция за по-ефективното им усвояване

пари. Може би утре приоритетите на правителството вече няма да са свързани с инфраструктурата, а с развитието на човешките ресурси и науката и пак трябва да пренасочваме пари към друга програма. И така до безкрай има да си прехвърляме от пусто в празно - при това пари, които дори не сме получили.

От една програма към друга, от едно министерство към друго или просто от един джоб в друг. Никой не дава гаранция, че като има пари за пътища, усвояването на субсидиите, на които имаме

право, ще се повиши и ще се подобри. Може да изпаднем в ситуацията просто да има повече пари за крадене. И вместо да запълним дупките по улиците, да лъснат нови в бюджета. Факт е, че дори и да получим европейско финансиране, ако то не се използва целесъобразно, после пак ще трябва да връщаме вече усвоените пари. Това няма да е прецедент.

Няма да е прецедент и ако парите за строителство се източат по вече изпитани схеми - от батко на братко, от леля на лелинчо... Ако парите се използват за рехабилитация на пътищата, това би трябвало да осигури повече пари и за фирмите от строителния бранш, особено по време на криза, би казал някой експерт. Това да, ама като се има предвид, че изпълнителите понякога дори не са български фирми. И това не е прецедент: пари има, ама воля да се свърши работата в срок - йок.

Дано, ако се стигне до прехвърляне, левият ни джоб да не е толкова скъсан, колкото десния. А че парите винаги ще са малко и недостатъчни, това е пределно ясно.

Акция

► Единият от "братя Галеви" - Ангел Христов, вчера отиде до Висшия съдебен съвет, където бе извикан за изслушване дали е гулял заедно с върховния съдия Панайот Генков в столичен ресторант

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

pari.bg реплики

► Данък лукс да отива в общините, а общинарите да плащат данък рушвет. Друго предложение: да се съкратят всички раздути общински администрации, така повече средства ще отиват по предназначение, а не за заплати на ни-

щоправещите общинари.
Малка фирма

► Дрън-грън! Намали чиновниците с 30-50%, увеличи им двойно заплатите и ако не почнат да работят - режи още.

Чефо

► Ако беше направил това, което обеща (да отнемем престъпно придобитото имущество), Б. Б. щеше отгавна да е напълнил хазната. Лошото е, че не ще да пипа големите крадци.

cralichc, cralich@abv.bg

Движение

"Не на дупките" до дупка

Протестите имат 30 хил. симпатизанти в интернет, но на митинга в София бяха само 15 души

Националният протест "България срещу дупките по пътищата" вчера бе малко вял, но за сметка на това се оказа, че в интернет инициативата вече има стотици симпатизанти. Само около 15 души се събраха на площад "Народно събрание". Протестът в Бургас пък е събрал само представители на медиите, предава агенция "Фокус". Във Варна обаче протестиращите са били около 200 по данни на агенцията. В

Сливен и Велико Търново също излязоха с плакати. Оказа се, че голяма част от протестите са инициирани и организирани чрез социалните мрежи. Според протестиращите пред парламента само за 20 дни кампанията вече е събрала 30 хил. симпатизанти.

Прег общината В София протестиращите внесоха декларация в Столичната община с искания за точни данни на извършените ремонти за последните пет години, както и за гаранциите, които са дали фирмите изпълнители. Те настояха и за създаването на контролен граждански съвет, който да присъств-

ва на всички заседания на Столичната община, на които се обсъждат ремонтните дейности на пътищата. Исканията им са и с ултиматум - до 10 април.

Активни ремонти Кметът на София Йорданка Фандъкова обясни, че отговорът на общината на протестите на гражданите е: "Работи се". Вчера тя коментира и, че има пари за изграждането на Южната дъга на Околовръстното шосе, като до юни трябва да се отвори Драгалевският възел, за което е получила уверение от министъра на регионалното развитие и благоустройството Росен Плевнелиев.

200

НОВИЯТ PEUGEOT 206+ ОЩЕ ПО-НЕУСТОИМ

ОТ 258 ЛВ./МЕСЕЦ

ГПР=4,9%
Разход на гориво (л/100 км): смесен цикъл 4,2 - 6,3, градски 5,4 - 9,1, извънградски 3,5 - 4,8; CO₂ емисии: 110 - 150 г/км.

www.peugeot.bg

ВЕЧЕ НИЩО НЕ ВИ СПИРА ДА НАПРАВИТЕ ТОВА, КОЕТО ВИНАГИ СТЕ ИСКАЛИ.

206+ с неустойима цена от 258 лева месечно при 25% първоначална вноса и 60-месечен лизинг. Оборудван с ABS, климатик, ел. стъкла, радио CD, аларма...

София Франс Ауто
Бургас 056/860 111 Варна 052/554 111 В. Търново 062/601 310, 600 746 Добрич 058/690 138 Карлово 0335/94 209 Кюстендил 078/552 452
Монтана 096/300 013 Пазарджик 034/442 499 Плевен 064/833 128 Пловдив 032/908 000 Разград 084/630 033 Русе 082/827 231
Сандански 0746/31 911 Севлиево 0675/32 003 Сливен 044/600 106 Смолян 0301/60 963 София Ботевградско шосе 02/8922 131
София Люлин 02/9216 131 София Цариградско шосе 02/9601 131 Стара Загора 042/670 418 Търговище 0601/67 050 Хасково 038/601 100

Данък лукс ще се окаже

Министър Дянков прехвърли задачата на общините, които нямат ресурс да я изпълнят

Данък лукс, който правителството смята да наложи като антикризисна мярка, ще бъде местен данък и може да се приложи още от 1 май с промяна на законодателството. Това обяви финансовият министър Симеон Дянков.

За целта скалата на данък сгради ще бъде увеличена, както и скалата на данъка върху автомобилите. Дянков не съобщи размера на новите ставки, които се обмислят.

Въвеждането на данък лукс бе лансирано от премиера Бойко Борисов като мярка богатите да поемат в по-голяма степен тежестта от кризата в сравнение с бедните, пенсионерите, децата и други социални групи.

Данъкът ще е само върху определен вид имущество - автомобили над 150 конски сили (по последни промени 121 к.с.), жилищна площ над 250 кв. м, частни самолети, яхти. Предвижда се още данък върху лихвата на депозити над 100 хил. лв.

Популизъм в действие

Мярката е популистка, тя няма да напълни хазната, целта ѝ е по-скоро да получи електорално одобрение. Такава са коментарите на повечето експерти от засегнатите бизнеси, до които се допита в "Пари".

Събирането на данък лукс от общините е много труд-

Мила Кисьова
mkisiova@pari.bg

но начинание, смята Атанас Кацарчев, експерт по местните данъци. Причината е, че общинските приходни служби нямат капацитет да правят проверки, ревизии и принудително събиране на данъците заради оръязаните си щатове.

Основният проблем според Кацарчев обаче е, че липсват електронни регистри, които да свързват базата данни на данъчните и общинските служби с контролираните бизнеси. Така например подобна ефективна връзка между КАТ и данъчните за превозните средства и до момента няма. Липсва и регистър на имотите, въпреки че опити той да бъде направен, са започнати още преди две правителства.

Не само размерът има значение

Посочените от правителството показатели, за които ще се съди дали имуществото е луксозно, са само количествени. Те по никакъв начин не дават ин-

формация за качеството на жилището или автомобила, казват експерти.

Апартамент от 250 кв. м в столицата по никакъв начин не може да се съотнесе към къща със същата площ по селата. Освен това зависи колко души живеят в жилището.

Същата е логиката при автомобилите. Мерцедес S класа 500, производство 1993-1998 г., е с мощност 230-240 конски сили. Това прави ли притежателя му богат? Защото в момента подобна кола може да се купи и под 20 хил. лв.

Облагането на лихвите по банковите депозити над 100 хил. лв. пък много лесно ще бъде избегнато, като просто никой не държи толкова висок депозит в една банка. Дори и да е възможно да се проследява по някакъв регистър кой какви депозити има в различни банки, това едва ли ще стане в близката една година.

Приходите са неясни

Засега правителството не дава разчети какъв ефект очаква от данък лукс. Финансовият министър многозначително обяви вчера, че чака "хубави приходи". Според Дянков е без значение дали парите влизат в централния бюджет или в общинските, постъпленията ще са от помощ.

В същото време общините гледат с интерес към възможността да събират повече приходи с въвеждането на данък лукс.

Ако се реши, че е целесъобразно да се въведе този данък, най-логично и лесно осъществимо е това да бъде местен данък, който да се управлява от общинските данъчни служби, коментира Гинка Чавдарова, изпълнителен директор на Националното сдружение на общините в Република

Финансовият министър Симеон Дянков съобщи подробности около данък лукс, лина Христова в рамките на инициативата "Мениджър за един ген"

България (НСОРБ). Според нея администрирането на данъка от общините ще излезе най-евтино на обществото, макар че е рано да се каже доколко един подобен данък ще донесе допълнително натоварване на службите. При нас са всички данни за имотите и за моторните превозни средства, твърди Чавдарова.

Този данък е вид

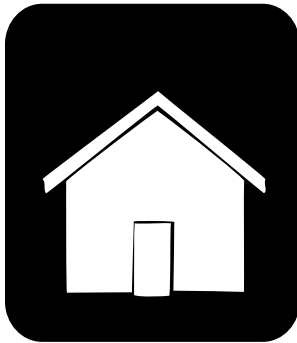
Смисълът на данък лукс в много държави е по някакъв начин да се "накажат" хората със значително имущество, които го притежават само за лична изгода, без да инвестират в икономиката. Така например купуването на къщи не дава икономи-

Атанас Кацарчев,
данъчен експерт

В Испания притежателите на вили по морето плащат по-високи данъци

Цената на имота не зависи само от квадратурата

"Облагането с данък на недвижими имоти с площ над 250 кв. м за мен е данък със задна дата. Ще облагат хората, които са си купили имоти преди 5 години например", смята Добромир Ганев, директор на консултантската компания GVA Sollers Solutions. В базата данни на компанията за последните 5-6 години само 0.2% от около 50 хил. купени апартамента са с площ над 250 кв. м, а това са около 100 жилища. "Така че за мен ефект от тази мярка няма да има. Освен това къща от 250 кв. м в пазарджишко село има една цена, а подобна в Бояна - друга", твърди Ганев. Според него общините,

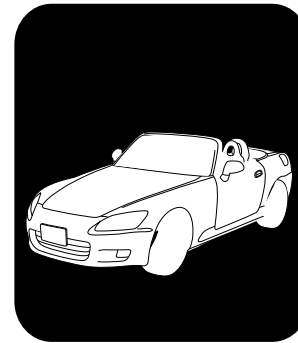

които ще събират новия вид данък, ще трябва да поръчат да се направят нови оценки на имотите и на тази база те да бъдат облагани. Ганев твърди, че сега има случаи, в които данъчните оценки дори изпреварват пазарните. Депутатът от "Атака" Николай Пехливанов,

който е и зам.-председател на парламентарната комисия по регионално развитие, също не е убеден, че облагането с по-висок данък на апартаментите от над 250 кв. м е адекватна мярка за повишаване на приходите в хазната. По-скоро трябва да се намаляват административните разходи. Той смята, че като цяло идеята да се вземе от богатите и да се даде на бедните е популистка. Не се обяснява защо ще се облагат по-скъпо имоти над 250 кв. м, а не над 200 кв. м например. Освен това Пехливанов смята, че така ще се подобри състоянието на общините, а не на държавната хазна.

Двоен налог за коли с мощност 121 конски сили

Двойно да се увеличи данъкът за луксозните автомобили, предвижда последният вариант на антикризисните мерки на правителството. Смята се, че автомобил с мощност над 121 к.с. е белег на богатство. Засега не е ясно дали ще се взема предвид годината на производство. В момента за леки автомобили размерът на данъка се определя съобразно мощността на двигателя, коригиран с коефициент в зависимост от годината на производство. Средната му стойност е 1.5 лв. за единица мощност. Подобна мярка ще окаже негативно влияние на и без това свития автомо-

билен пазар, казват търговците. Според Закона за местните данъци и такси сумата, с която ще се облага автомобилът, зависи от решението на общинския съвет. Местното общинско ръководство избира коефициентите, по които ще се плаща данъкът на автомоби-

те. Те определят как да изглежда разделението по групи, като критериите са много, мощността е само една от тях. Министърството на финансите дава препоръчителен диапазон на ставките - автомобил с мощност от 276 коня например може да се облага със 740 лв., но може да бъде и около 500 лв. в зависимост от коефициентите, които общинските съветници са избрали.

1.5

лв. е средният данък за единица мощност при леките автомобили

МНОГО ШУМ ЗА НИЩО

След като отстъпи поста си на ученичката Цвете-
СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

“наказание”

ческа стойност. Затова в Испания например този, който притежава вила по морето, без да я използва за хотел, се облага с много по-висок местен данък. Това имущество се смята за икономическо неактивно и затова държавата, която губи пари

по този начин, го облага с по-висок налог. Така на практика се проявява прераспределителната роля на държавата - да изземва средства от богатия и да ги разпределя към победните, като по този начин поддържа общия стандарт в страната.

Данъкът за яхтите е като данък за динозаврите

Да се въведе данък лукс за яхтите е все едно да се въведе данък динозаври, тъй като броят на яхтите у нас е пренебрежително малък. Това коментира за в. “Пари” Лъчезар Братоев, председател на Българската асоциация на яхтените пристанища. В България са регистрирани 177 яхти по данни на транспортното министерство. Според представителите на фирмите, които продават яхти в България, в нормативната база няма точно определение на плавателния съд яхта и реалният им брой е много по-малък. В момента за ветроходните и моторните яхти, регистрирани в морските ни общини, се заплаща

годишен данък от 20 до 60 лв. Сумата не е висока, но ако се увеличи, ще има обратен ефект, казват представителите на компаниите, които продават яхти у нас. Според тях собствениците на яхти и без това са “стресирани” от целенасочените данъчни проверки, а с въвеждането на нова данъчна

Данъчната амнистия - неясен ефект с въпроси и клопки

Според експертите мярката трудно ще бъде реализирана

Лансираната от работодателите идея за данъчна амнистия за укривани доходи не се появява за пръв път. Както и досега, шансовете да стане не изглеждат големи. Причината е, че около нея възникват твърде много въпроси и недоизяснени моменти.

Пран, пран, неопран

Предложението предвижда еднократен данък върху укривани доходи, с които е купено недвижимо имущество, стига те да не са от престъпна дейност. Тук е първият подводен камък. Много от мръсните пари са препрани именно през имоти, коментира bankerът и бивш финансов министър Стоян Александров. Според него много трудно може да се докаже дали имотът е купен с регламентиран или нерегламентиран средства, а проверката на всеки случай поотделно изглежда малко вероятна. На същото мнение е и бившият финансов зам.-министър Атанас Кацарчев. Кой ще каже, че някой е купил имоти с укривани средства. Трябва да се разчита на добросъвестност на собствениците, коментира Кацарчев. Според него идеята звучи добре само хипотетично, но на практика не е добра и затова не трябва да се реализира. Стоян Александров също е на мнение, че не е редно амнистията да бъде частична - само за имоти,

► Събирането на пари чрез данъчна амнистия е обсъждано няколко пъти през годините, но досега не се е случвало

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

тя би трябвало да обхваща всички доходи, за които не са платени данъци.

За кого да важи

Данъчният експерт Аднан Лидиянов смята, че амнистията трябва да важи и за собствениците на малки фирми. Става въпрос за всички еднолични търговци или ЕООД, финансирани от собствениците им без доказани средства. Така няма да им се налага да правят счетоводни гимнастики и да крият пари или да декларират, че са ги получили като наследство от мама или дядо, коментира Лидиянов. Той предлага - след като обявят сумата, тя да бъде обложена с данък дивидент. Механизмът според експерта трябва да бъде обявяване на период на амнистия, който за фирмите да е два-три месеца, а за физическите лица - до края на годината. В рамките на този период всички, които са укрили средства, ще могат да ги

обявят и да бъдат обложени еднократно.

Милионите и милиардите

Работодателите и синдикатите изчислиха, че от такава амнистия с еднократен данък от 10% върху сумата в бюджета може да се очакват приходи в размер на 5 млрд. лв. Ако бъдат събрани такива пари, нали разбирате, че това означава, че данъчната основа е 500-600 млрд. лв. Т.е. толкова укривани доходи трябва да бъдат декларирани, което е малко невероятно, обясни Стоян Александров. Оценката на Аднан Лидиянов е по-умерена. Според него в кратък срок ще бъдат събрани около 300 млн. лв., а в по-дълъг срок в бюджета може да влязат най-много 1-2 млрд. лв.

Етични съображения

Предприемането на такава стъпка ще покаже само едно - че данъчната администрация не си е свършила

работата, не е направила проверки, за да установи тези укривани доходи. И сега ще си измие ръцете с амнистия, коментира Атанас Кацарчев. Той напомня и за друг момент от процедурата - дори и да бъде обявена амнистия за данъците, укриването на доходи остава престъпление по силата на Наказателния кодекс. С други думи, за да има мотив човек да извади средствата си на светло, трябва да е сигурен, че няма да бъде съден.

Ще вугим

От Националната агенция за приходите съобщиха за в. “Пари”, че има механизми за обявяване на данъчна амнистия, но не пожелаха да коментират, преди да има взето решението. След като това се случи на политическо равнище, в приходната агенция ще преценят кой е най-удачният начин да се осъществи.

Филупа Рагунова

Защо точно 100 хил. лв. депозит ще се облагат

Или облагане на лихвите по депозити за всички, или за никой. Така най-общо звучат коментарите около идеята данък да плащат притежателите на депозити над 100 хил. лв. Защо точно това е избраната сума, чуди се bankerът Стоян Александров. Според него няма пречка просто да се въведе данък върху лихвите по всички депозити, какъвто има и в други държави. Би могло само да бъдат изключени детските влогове и депозитите на пенсионерите, смята Александров. Практики за облагане на доходите от

депозити имат редица страни членки на ЕС, това не е новост, но просто в България не е прилагано до момента, заяви изпълнителният директор на Пощенска банка Асен Ягодин. Според него обаче облагането на лихвите ще доведе до

намаляване на доходите от този финансов инструмент. Причината е, че ще се понижи ефективната лихва, съответно ще намалее и ефективността на доходите от влоговете. Ягодин не се ангажира да коментира по-конкретно по какъв начин ще се отрази тази антикризисна мярка, като посочи, че първо трябва да се приеме и да се обясни как точно ще стават нещата. Така например не е ясно дали става дума за облагането на единични депозити над 100 хил. лв. или сума от депозитите на едно лице. И дали е възможно това да се контролира.

ДДС става 22% за година

Държавата се отказва да емитира дълг според последните антикризисни мерки

Данъкът върху добавената стойност да стане 22% за срок от една година. От вдигането на ДДС с 2 процентни пункта държавата очаква допълнителни приходи от 540 млн. лв. Това е записано в последната редакция на предложението до Националния съвет за тристранно сътрудничество. Новината беше съобщена от КТ "Подкрепа". По-късно пред в. "Пари" бе потвърдена от финансовото министерство.

Редакция

Днес пакет от 39 правителствени антикризисни мерки ще бъде обсъден на заседание на тристранката. В последната редакция правителството не е включило емитирането на държавен дълг като механизъм за привличане на свеж ресурс, научи в. "Пари". Липсва и ангажиментът правителството до средата на годината да изплати 100% задълженията си към фирмите въпреки даваните неколккратно обещания за това. До момента държавата е признала задължения към бизнеса в размер на над 600 млн. лв.

Дълг

Емисиите на държавни облигации на вътрешния и външния пазар са една от антикризисните мерки на работодателските и синдикалните организации, обсъдени преди ден с финансов министър Симеон Дянков. Премиерът Бойко Борисов също заяви, че правителството обмисля да емитира държавни облигации като източник на свежи пари.

Държавата спокойно може да емитира 6 млрд. лв. дълг като механизъм да намери повече приходи. Това е мнението на Божидар Данев, председател на Българската стопанска камара.

Моментът е много удачен

Емисията на държавни облигации навън може да е около 2 млрд. EUR, заяви за в. "Пари" Божидар Данев. На вътрешния пазар според него спокойно може да се пласират около 2 млрд. лв. Моментът е много удачен за емитиране на дълг, е мнението на работодателските организации и синдикатите. България има позитивен рейтинг, който върви нагоре, и нисък индекс на

► Финансовото министерство предпоче да пълни бюджета с по-висок ДДС вместо с емитиране на дълг

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

публичните финанси. В същото време държавата ни е с ниска задлъжнялост - съотношението дълг спрямо брутен вътрешен продукт на страната е 16%, което е едно от най-ниските в Европа. Според Данев емитирането на 6 млрд. лв. ще повиши съотношението до 18%, което също било приемливо.

Емисията бързо ще намери купувачи

Интересът към българските облигации се очаква да дойде най-вече от банките. В банковия сектор има свръхликвидност, в

същото време банките са предпазливи да кредитират бизнес проекти заради лошата конюнктура. Гърция и Румъния, които имат много по-лоши финанси от нашата страна, успешно пласираха облигациите, припомня Данев.

На вътрешния пазар също се очаква интересът към държавните облигации да дойде главно от банките. Показател за свръхликвидността и у нас са ниските междубанкови лихви - те са около 1% и това означава, че банките нямат нужда от финансиране, заяви Данев. Според него 2

млрд. лв. емисия ще намери бързо купувачи, а подобна акция ще повиши доверието в банките.

Дали банките ще изкупят емитирани държавни облигации, зависи много от условията - цената и ангажимента, коментира Левон Хампарцумян, гл. изпълнителен директор на УниКредит Булбанк. Според него най-сложното в реализирането на подобна емисия е да се създадат конкурентни условия. Влияние ще окажат и възможностите на различните банки, допълни Хампарцумян.

Повече приходи, а не по-малко разходи

Правителството трябва да направи всичко възможно фискалът да бъде запълнен, е мнението на социалните партньори, които преди ден представиха на правителството 50 антикризисни мерки. Не трябва да правим икономика на мизерията, като ограничаваме само разходите, трябва да се мисли за повече приходи, за да може да се плати на икономиката, коментира Божидар Данев.

Мила Кисьова

Строителните фирми вместо кеш може да получат ДЦК

С ценните книги бизнесът да може да си плаща данъци и осигуровки, искат работодатели

Секюритизация на част от задълженията на държавата към бизнеса е една от мерките, която също се предлага от социалните партньори, за да се реши проблемът с много фирми, които чакат плащания по изпълнени вече от тях проекти.

Около 2 млрд. лв. са задълженията към бизнеса на различни държавни ведомства, общини, държавни търговски дружества и неизплатени евросредства.

Механизъм

Държавата би могла да издаде ценни книжки на строителните фирми, на които дължи пари, с ангажимента да ги изкупи след една година, обясни за в. "Пари" Божидар Данев, председател на БСК. Доходността им може да е като тази на нормалните ДЦК - около 4.5-6%.

С тези ценни книжки обаче фирмите биха могли да плащат данъци и осигурителни вноски, предлагат работо-

► До момента строителните фирми са получили от държавата само 120 млн. лв. по изпълнени поръчки

дателските организации. На практика става виртуално движение на пари - в края на падежа НАП ще си търси парите от съответните държавни ведомства, обясни Данев.

Фирмите, притежатели на такива ценни книжки, които може да бъдат налични или безналични, ще може и да ги продават, включително и на борсата. С тях да може да се обезпечи и банков кредит, предлагат социалните партньори.

Възможно е държавата да приеме варианта 50% от парите, които дължи на бизнеса, да върне кеш, а останалите 50% да бъдат

секюритизирани с ценни книжки. Този вариант е бил одобрен от финансовия министър на срещата му със социалните партньори.

Ангажимент

Държавата ще плати 100% задълженията си към бизнеса, е уверил още финансовия министър. Работодатели и синдикати дори настояват държавата да си върне парите с лихва. Симеон Дянков е обещал правителството да направи регистър не само със задълженията на държавните ведомства, но и на общините и на държавните дружества.

Пенсионните фондове очакват дълга предпазливо

Премията на съседните държави трябва да е ориентир при българските ДЦК

Пенсионните фондове в България изчакват предпазливо параметрите по емитирането на държавен дълг, показва проверка на в. "Пари". Склонни сме да инвестираме в ДЦК, но всичко зависи от показателите, твърдят представителите на фондовете.

Бихме предпочели емисията да е в евро, ако тя е дългосрочна, каза инвес-

тиционният мениджър в ПОД "Алианс България" Борис Бонкин. По думите му компанията би записала държавен дълг, стига той да е достатъчно атрактивен. Трябва да се имат предвид нивата, при които предлагат държавни облигации съседите ни.

Доходността като основен аргумент за записване посочи и инвестиционният консултант на ПОД "Съгласие" Огнян Георгиев. По думите му за 10-годишна емисия минимумът е поне 4.70% годишна доходност. Очаквам пенси-

онните фондове да имат интерес, защото ДЦК са по-сигурна инвестиция, отколкото акциите, където наблюдаваме несигурност, каза Георгиев. Той не се ангажира с прогноза какъв обем дълг може да поеме вътрешният ни пазар. Ако параметрите са добри, ще има кандидати, но не вярвам държавата да е склонна да даде голяма премия, прогнозира Георгиев. Формулата, по която ще се оцени инвеститорският интерес към дълга, е: германски държавни ценни книжки + премия за риск.

Зависи от параметрите

Ако емисията е 10-годишна, доходност в рамките на 4.7% на година е разумна. Не мога да прогнозирам какъв обем може да се поеме от пазара. На него голяма роля играят и търговските банки. Очаквам пенсионните фондове да имат интерес, защото държавните ценни книжки са по-сигурна инвестиция, отколкото акциите. На борсите продължа-

ва да няма ясна посока. Това е причината според мен пенсионните фондове да нямат толкова голям интерес към акции в момента. Затова, ако параметрите на планираната емисия ДЦК са добри, ще има кандидати, но не вярвам държавата да е склонна да даде голяма премия.

► Огнян Георгиев, инвестиционен консултант в ПОД "Съгласие"

Участваме при добри условия

Ако условията по емисията са привлекателни, ще участваме. Бихме предпочели, ако ДЦК са дългосрочни, емисията да е в евро. Трябва да се има предвид при какви условия емитираг държавен дълг съседните ни страни.

► Инвестиционен мениджър в ПОД "Алианс България"

1 млрд. EUR от провалени проекти отиват за пътища

Мярката е антикризисна, чакаме Брюксел да разреши

Един милиард евро ще бъдат пренасочени от седемте оперативни програми за усвояване на европейските фондове към рехабилитация на пътища в страната. Това съобщил министърът на регионалното развитие Росен Плевнелиев след среща с посланиците на страните от ЕС у нас. Парите ще бъдат одобрени вече проекти, но които няма възможност да бъдат реализирани. Така, за да не се загубят средствата, те ще отидат за ремонти на пътища в страната. Най-много средства се очаква да бъдат пренасочени от оперативните програми „Околна среда“ и „Транспорт“. Трябва да търсим решения, а не само да се оплакваме, заяви министър Плевнелиев.

Стъпка по стъпка

Министерствата трябва да преценят кои са т. нар. червени проекти - тези, които не може да се реализират. След това те трябва да бъдат представени на новия министър по еврофондовете Томислав Дончев. После правителството да реши от кои проекти държавата ще се откаже. В същото време трябва да се прецени за кои пътища и магистрали да се пренасочат средствата. Предложенията трябва да

► Росен Плевнелиев представи управленските си идеи пред посланиците от страните от ЕС

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

се съгласуват с Комитета за наблюдение и страната ни да промени Националната референтна рамка за усвояване на средства от европейските фондове. Накрая рокадите трябва да бъдат одобрени от Европейската комисия.

Чужд опит

Подобно пренасочване на европомощи не е правено от други държави и това ще е знак на солидарност от Европейската комисия към нас, ако ни разреши, обясни регионалният министър. Ако 1 млрд. EUR бъдат пренасочени към пътищата, така ще се подобри не само транспортната ин-

фраструктура. Това ще бъде антикризисна мярка, която ще помогне за развитието

на икономиката и туризма, смята Плевнелиев.

Красимира Янева

Магистрала Люлин ще струва 185-190 млн. лв.

► Продължават да се водят преговори с турския консорциум „Мапа Дженгуз“ за цената на строителството на магистрала „Люлин“, заяви министър Росен Плевнелиев. Строителната компания поиска цената да нарасне от 137 млн. на 210 млн. лв.

► Намалили сме цената на 189 млн. лв., но се опитваме да ги докараме до 185 млн. лв., призна Плевнелиев. Той обясни, че за изграждането на 31 км от магистрала „Марица“ от Харманли до Любимец за 18 години са платени 96 млн. лв., а ще бъдат дадени още 32 вместо 36 млн. лв. ► Отсечката ще бъде открита на 15 август. Ремонтът на столичния околовръстен път ще приключи на 12 юни, обяви министърът.

Разходите за труд на фирмите нарастват със 7.2%

Най-голямо е увеличението в сферата на строителството

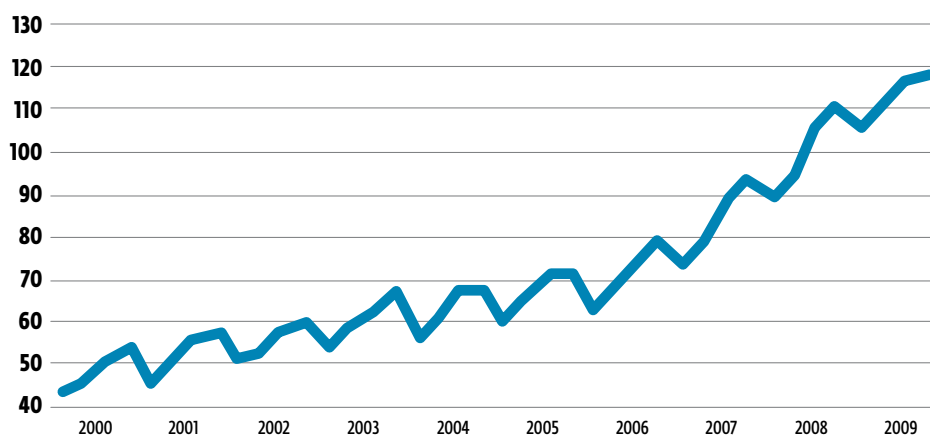
Със 7.2% нарастват общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите от тях лица. Това показват предварителните данни на Националния статистически институт за четвъртото тримесечие на 2009 г. спрямо същия период на предходната година. Увеличението на годишна база в индустрията е 7.7%, в услугите - 10.4%, в строителството - 25.1%.

Нарастването на разходите за труд се обяснява с неработещите производствени мощности в много предприятия и запазването в същото време на работна ръка. В същото време заради свитото производство фирмите се освобождават първо от нискоквалифицирани и нископлатени работници и задържат квалифицираните си кадри.

По сектори

По икономически дейности

Индекс на общите разходи на работодателите за труд, %

през четвъртото тримесечие на 2009 г. най-висок ръст спрямо същия период на предходната година е отчетен в сектора на строителството - 25.1%. Следват сферите, свързани с административни и спомагателни дейности - 20.9%, и култура, спорт и развлечения - 18.4%. Най-слабо увеличение има в сферата, свързана със създаване и разпространение на информация и творчески продукти, както и хуманно

здравеопазване и социална работа, съответно с 0.7 и 2.4%.

Намаляване на общите разходи за труд е регистрирано в икономическа дейност „Държавно управление“ - с 14%, и „Професионални дейности и научни изследвания“ - с 4.3%.

За заплати

В състава на общите разходи за труд разходите за възнаграждения за един

отработен час се увеличават с 8.9% спрямо четвъртото тримесечие на 2008 г. Другите разходи, т.е. извън тези за възнаграждения, се увеличават с 0.2%. По икономически дейности изменението на разходите за възнаграждения спрямо същия период на предходната година варира от минус 15.4% за държавното управление до 27% за строителството.

Дарина Черкезова

В армията свиват щата, започват с пенсионерите

Администрацията ще се съкрати с 30%

Съкращения от 25% във висшите командни звена разпореди министърът на отбраната Аню Ангелов. Отделно в администрацията на министерството е планирано 31% съкращение.

Висши военни

Министърът не коментира обаче откъде ще бъдат осигурени средствата за изплащането на обезщетенията на тези служители при пенсионирането или съкращаването им. До 20 април работна група към МО трябва да прецизира съкращенията на командните състави. Редукцията ще засегне най-вече военнослужещите в пенсионна и предпенсионна възраст. В критериите за съкращенията ще се отчетат и атестациите на военнослужещите от 2009 г.

Администрация

В момента броят на заетите е достигнал много високо ниво - 1432. Това е два пъти повече, отколкото сумата от администрацията на МО на Белгия и Холандия, взети заедно, посочи Ангелов. Той посочи, че и самите чиновници не се чувстват добре, тъй като трудно уплътняват работното си време. Бюджетът на Министерството на отбраната е с 500 млн. лв. по-малък

спрямо миналата година. Единственият начин той да бъде компенсирани е чрез съкращения.

Издръжка

Най-големият проблем на министерството е да се намерят необходимите средства за текуща издръжка и бойната подготовка на армията. Централният команден пункт на ВВС остана без ток, което е абсолютно нарушение и заплаха за националната сигурност, посочи военният министър. По думите му има начин да се разплатят сметките, но чувството с институциите, общо взето, е слаба.

Нов правилник

Промени са направени в устройствения правилник на Министерството на отбраната. В него се предвижда да бъдат съкратени 490 щатни бройки. След това МО ще разполага с 980 щатни бройки, като 5% от тях ще бъдат обявени за вакантни. Това се прави с цел да бъде подмладен личният състав.

490

► души ще бъдат съкратени от Министерството на отбраната

1.65 млн. души вече не плащат за здраве

С прекъснати здравноосигурителни права у нас са били 1.655 млн. души. Това показват данните на НАП към 31 януари т.г. В сравнение със същия период на 2009 г. техният брой е нараснал с 693 хил. Събраните за месеца приходи и трансфери са в размер на 121.3 млн. лв., е записано в отчета за надзорния съвет на касата. Разходите през януари са в размер на 140.7 млн. лв. 138.5 млн. лв. са изразходва-

ни за здравноосигурителни плащания.

На личните лекари през януари 2010 г. са изплатени 11.3 млн. лв., което е изпълнение спрямо годишния план 7.2%, отчитат от здравната каса. Специализираната извънболнична медицинска помощ е усвоила 13 млн. лв., зъболекарите - 7 млн. лв. За лекарства за домашно лечение, медицински изделия и диетични храни са платени 31 млн. лв. На болниците са преведени 69.8 млн. лв.

Три кризи в БДЖ

► Спагът в товарооборота е повече от 50%, от него близо 40% се дължи на спирането на комбината „Кремиковци“

Товарооборотът е намалял с повече от 50%

Българските държавни железници са подложени на три кризи. Едната е икономическата криза, втората е кризата от спирането на комбината „Кремиковци“ и третата криза е ограбването, методическото ограбване през последните години. Това заяви транспортният министър Александър Цветков.

Има вагони, няма товар

С над 50% са намалели товарите на БДЖ за миналата година спрямо края на 2008 г. Между 35 и 40% от него се дължи на намаления товарооборот на „Кремиковци“. Има прекалено много вагони за предлагания товарооборот на пазара, казва Цветков. По думите му на този етап съкращаване на линии не разглеждаме, защото това трябва да бъде абсолютно крайна мярка.

В момента съкращаваме разходи, които са свързани именно с такива губещи дейности и процеси, които има в БДЖ. Съкращенията на персонала вървят по график още от миналата година. БДЖ трябва да бъде адекватна на обема работа, който извършва.

Дело на фокусници

Като дело на фокусници министър Цветков определи изчезването на 18 вагона от железницата. Не е лесна работа да се изпълни такава работа. Но не и за ръководството на БДЖ. Те са налични на хартия и по документи са в експлоатация от една година. Но всъщност не са влизали изобщо в България. Тези вагони не са и на първоначалната местостоянка, откъдето са взети, коментира министърът. Той обяснява, че по неофициални данни се намират може би в Унгария. Министерството на транспорта е пунало ултимативни искове към контрагента по договора до края на март да бъдат получени вагоните.

И пак дългове

В момента БДЖ изпитва много сериозни финансови затруднения, защото е силно задлъжняло. Проблемът е в изплащането на старите натрупани задължения. Кредитите, които се дължат, са в размер на над 550 млн. лв. Само за една година вноските по тях са над 100 млн. лв. Отделно по договори, които са нефинансово обезпечени, железницата е задлъжняла с над 140 млн. лв. към доставчици.

Николема Цветкова

Кабинетът пред ЕК: Замените на гори са престъпление

Кабинетът „Станишев“ отива на прокурор заради горските сделки, каза земеделският министър Мирослав Найденов

Най-голямото престъпление в България са замените с гори, от които държавата е ощетен с над 3 млрд. лв., обяви земеделският министър Мирослав Найденов вчера. Той съобщи, че такава е позицията, която правителството ще представи в сряда пред Главна дирекция „Конкуренция“ в Брюксел. Поводът бе писмо на Европейската комисия, в което комисията предупреждава, че България може да бъде глобена заради горските замени, които се считат за нерегламентирана държавна помощ. Преди да бъде наложена такава санкция обаче, правителството трябва да обясни дали наистина заменките са държавна помощ.

Наказателни преследвания

Ще отстояваме позицията, че замените не са нерегламентирана държавна

помощ, а престъпление във връзка с националното законодателство, категоричен бе Найденов. Това е начинът да спасим страната от тежката глоба, допълни агроминистърът. Той обясни, че становището е изработено след десетки консултации с ЕК, но е ползвана и външна правна помощ. Тезата за престъпление ще бъде доказвана с факта, че срещу бившия председател на Държавната агенция по горите Стефан Юруков има повдигнато обвинение. Ще има още разследвания и те ще са от бившето правителство. Нека бившият премиер Сергей Станишев да обясни кой и как е подписвал сделките за замени с над 100 дка гора, защото това става с решение на МС, попита Мирослав Найденов.

Засага все още няма докрай консумирано престъпление, защото от 300

замени с променено предназначение са само 12 терена, добави министърът.

Замените са помощ, категорични са зелените

От 3 до 8 млрд. лв. е ощетен държавата от горските замени по данни на еколозите. Именно те сезираха ЕК през 2008 г., че замените са нерегламентирана държавна помощ през 2008 г. Те доказват тезата си в доклад от 600 стр. с изчерпателен пазарен анализ за стойността на имотите.

Според Живко Богданов от коалиция „За да остане природата в България“ страната трябва да признае, че това е нерегламентирана държавна помощ. След това да развали сделките, а тези от бенефициентите, които искат да запазят терените, да си доплатят по пазарни цени. Това е единственият

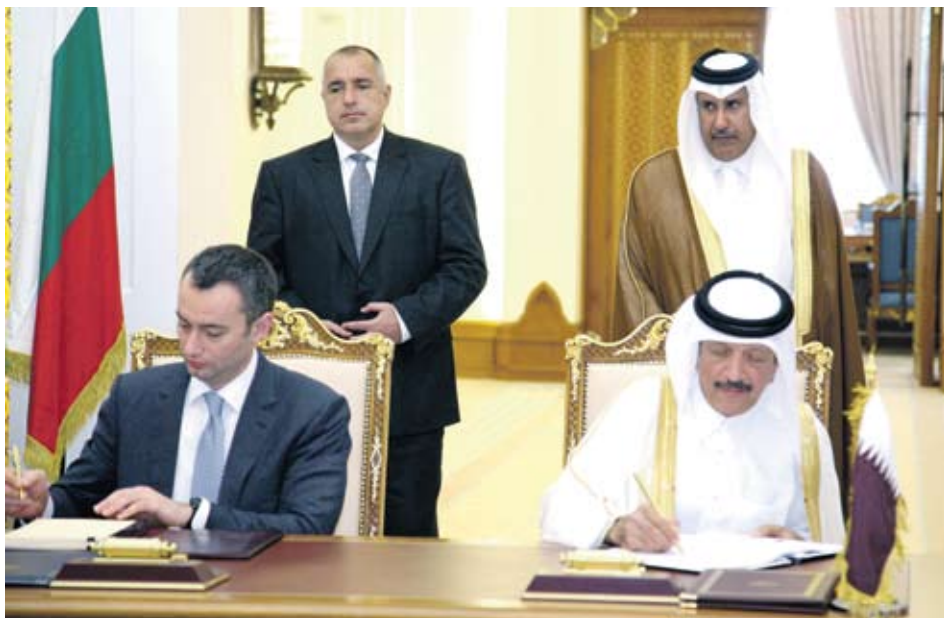
► Ако някой от новите доплати за имота по пазарни

начин да отървем санкциите, убеден е Богданов.

Горите в заменените терени са спасени от изсичане от мораториума по смяна на предназначението на терените, припомни Мирослав Найденов. Той уточни, че ако се наложи, правителството има готовност да формира държавна помощ.

Светлана Трифонова

България и Катар ще създадат междудържавна компания за инвестиции

► Министърът на външните работи Николай Младенов и министърът на икономиката и финансите Юсеф Хюсеин Камал също подписаха междуправителствена спогодба за избягване на двойното данъчно облагане

Подписани са спогодби за енергийно сътрудничество и избягване на данъчно облагане

Българо-катарска компания за инвестиции ще бъде създадена с цел разработване и реализиране на проекти в областта на енергетиката, туризма, земеделието и инфраструктурата. До две седмици ще започне работа смесена междудържавна комисия. Такава договореност постигнаха двете страни след среща между министър-председателите Бойко Борисов и шейх Хамад бин Джасем бин Джабер ал Тани в столицата Доха. Инвестициите в България са с гарантирана възвръщаемост и аз смятам, че

ще бъдат изгодни и за двете страни, подчерта премиерът Борисов. По думите му България има конкретни предложения и стъпка по стъпка ще реализира договореностите.

Погниси, погниси...

България и Катар подписаха и междуправителствена спогодба за избягване на двойното данъчно облагане. С подписването на този документ се оформя двустранната договорно-правна база в областта на икономиката и инвестициите. Двете страни подписаха меморандум за сътрудничество в областта на енергетиката. Документът е основан за водене на преговори за проучване, добив, пренос и доставка на енергийни ресурси, както и за изграж-

дане на необходимата за целта инфраструктура.

Катар открива посолство

Катар ще открие свое посолство в България до края на тази година, каза премиерът на Катар шейх Хамад бин Джасем бин Джабер ал Тани. Той коментира, че посещението на българския премиер и водената от него делегация затвърждава традиционното добрите отношения между двете страни.

Катарският министър-председател потвърди намерението си да пристъпи към осъществяване на преходни полети между Доха и София въз основа на междуправителствената спогодба за въздушни съобщения от април 2009 г.

Николема Цветкова

собственици поиска да строи върху заменените горски терени, ще трябва да си
цени, увери агроминистър Мирослав Найденов

СНИМКА БОБИТОШЕВ

И ДПС сезира прокуратурата

Свидетели сме на манипулативно смесване на обстоятелства, пишат от ДПС

Ден след като стана известно, че председателят на ДПС Ахмед Доган е взел 1.5 млн. лв. като консултант по хидроенергийни проекти, партията контраатакува, като изпрати отворено писмо до главния прокурор по случая с „Цанков камък“. Съпартийците на Доган оправдаха лидера, като съобщиха, че е взел парите в качеството си на частно лице от частна фирма. Управляващите също обявиха, че ще предоставят всичката информация по случая на прокуратурата.

Конфликт на интереси...

Ахмед Доган по-скоро може да бъде уличен в лобизъм, отколкото в конфликт на интереси, коментира пред в. „Пари“ Олимпи Кътев, който беше председател на комисията за предотвратяване на конфликт на интереси в предишния парламент. Според него много трудно може да бъде доказано наличие на конфликт на интереси, ако стане ясно, че например министър от ДПС е замесен под влиянието на лидера. Въпреки че партията му е мандатноносител, Доган формално не е бил част от управлението.

...или пък корупция?

Случаят провокира много сериозни съмнения за корупция, коментира юристът от Центъра за либерални стратегии Даниел Смилов. 1.5 млн. лв.

► Ахмед Доган е почетен член на Вогородното груге-ство и имал лаборатория в дома си СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

е твърде висока сума за експертен хонорар за анализ на прехвърлянето на води. В подобни ситуации винаги възниква съмнение, че политикът е получавал скрити комисиони, за да се получат пари по някой проект. Това е класическа корупционна схема в световната практика и трябва сериозно да се разследва, смята той.

Аз на тебе, ти на него

Междувременно ръководството на ДПС влезе в задочен спор с правителството. Депутатът Камен Костадинов от ръководството на партията съобщи пред БНТ, че договорът за консултантските услуги на Ахмед Доган е с частна фирма - Института за минно дело, и той не е получавал пари от бюджета. Този институт обаче е част от „Мин-

строй Холдинг“, които са подизпълнители по проекта „Цанков камък“ на австрийската „Алпине Бау“. Тя има сключено споразумение с НЕК и парите по проекта минават през нея.

Как се легализират пари

Ако ДПС смята, че НЕК не е държавна компания, нещо не са наясно, репликира вицепремиерът и вътрешен министър Цветан Цветанов. Според него независимо дали консултантските договори са законни, акцентът е от морална гледна точка. Така консултирането е една от формите за легализиране и придобиване на парични средства. Той добави, че правителството ще предаде на прокуратурата всички материали за усвояването на парите по проекта „Цанков камък“.

Филипа Рагуинова

Акценти Четири елемента на държавна помощ

► За да бъде определена гадена мярка като гържавна помощ, трябва да са налице 4 основни елемента според Закона за гържавна-

та помощ. Тезата на гържавата е, че в случая със замените на гори не е спасен последният елемент, тъй като сделките не засягат конкурентната среда в ЕС, затова гържавата може да пледира, че не са помощ. ► Четири елемента за гържавна помощ са: ► Да има трансфер на гържавни или общински ресур-

си, помощта да се предгостава само на определени предприятия, необходимо е чрез подпомагането бенефициентът да се поставя в по-благоприятно положение спрямо другите в сектора, необходимо е чрез подпомагането да се ограничава конкуренцията, доколкото се засяга търговията в ЕС между гържавите членки.

Веригата за облекло Colin's инвестира над 2 млн. USD

До 2012 г. компанията планира да открие 8 обекта у нас

Световноизвестната марка за ежедневно облекло Colin's стъпва официално на българския пазар със собствен обект. Той ще се намира в „Сердика Център“, като площта му е 300 кв. м. Компанията планира да открие 8 магазина в страната през следващите две години. Инвестицията в тях ще бъде над 2 млн. USD, а броят на осигурените работни места - над 100, информират от Collin's.

Към момента марката присъства в България чрез два франчайз магазина - в Русе и Варна. По света веригата

има 470 обекта и 2000 точки на продажби в 31 държави, предимно в Турция, Русия,

Близкия изток и Източна Европа.

Дарина Черкезова

Първият хипермаркет „Темпо“ отваря врати през декември

Новият формат на веригата „Пикадили“ ще бъде развит във всички градове с население над 100 хил. души

Най-новият формат на веригата „Пикадили“ - хипермаркетите с марката „Темпо“, вече навлиза и в България. Първата му копка е днес, а официалното откриване е през декември. Магазинът ще е част от „Ритейл Парк Средец“, където се намират и обекти от веригите магазини за електротехника „Технополис“ и за мебели „Явор“. Досега мажоритарният акционер във веригата „Пикадили“ - сръбската компания „Делта Макси“, развиваше бранда „Темпо“ само в съседна Сърбия.

Магазинът

С хипермаркетите „Темпо“ за първи път на българския пазар се въвежда съчетание на два формата - т.нар. cash&carry (кеш енд кери), свързан с търговията на едро и soft discounter (софт дискаунтър) или предлагането на

стоки с ниски цени. В магазина ще има 60 хил. хранителни и нехранителни стоки на ниски цени. Обектът ще е и денонощен, уточняват от веригата „Пикадили“.

За нас стъпването в България с нов търговски формат означава засилване на ангажимента ни да инвестираме в страната и да разширяваме своя дял на пазара на бързооборотни стоки, коментира Александър Чампаревич, изпълнителен директор на „Пикадили“.

Инвестиции

Инвестицията в първия

обект „Темпо“ възлиза на 50 млн. лв. Плановите на компанията са да отвори такива хипермаркети във всички градове на България с население над 100 хил. души.

В началото на януари от веригата „Пикадили“ обявиха, че през 2010 г. планират да открият общо около 30 нови магазина. От тях 6 ще са големите супермаркети „Пикадили“, а от по-малките квартални обекти с бранда „Пикадили Експрес“ ще има 20 в София и още няколко в страната.

Дарина Черкезова

► Първият хипермаркет „Темпо“ ще е част от „Ритейл Парк Средец“, който ще се намира в района на Централна гара

Победа за здравната реформа на Обама

Приетият от Конгреса план ще осигури медицински услуги за още 32 млн. американци

Най-голямата реформа в здравноосигурителната система на САЩ получи одобрението на долната камара на Конгреса. Законът, който мина в Сената през декември, беше подкрепен от 219 депутати, а 212 гласуваха против, включително и 34 представители на управляващата Демократическа партия. Това е голяма победа за президента Барак Обама, който беше определил здравната реформа за основен приоритет на въртешната си политика.

Исторически напредък
Законът е историческо продължение на създадената през 1965 г. програма Medicare за възрастните граждани, както и опит да се ограничат нарастващите здравни разходи, които представляват една шеста от икономиката на САЩ. Промените станаха въз-

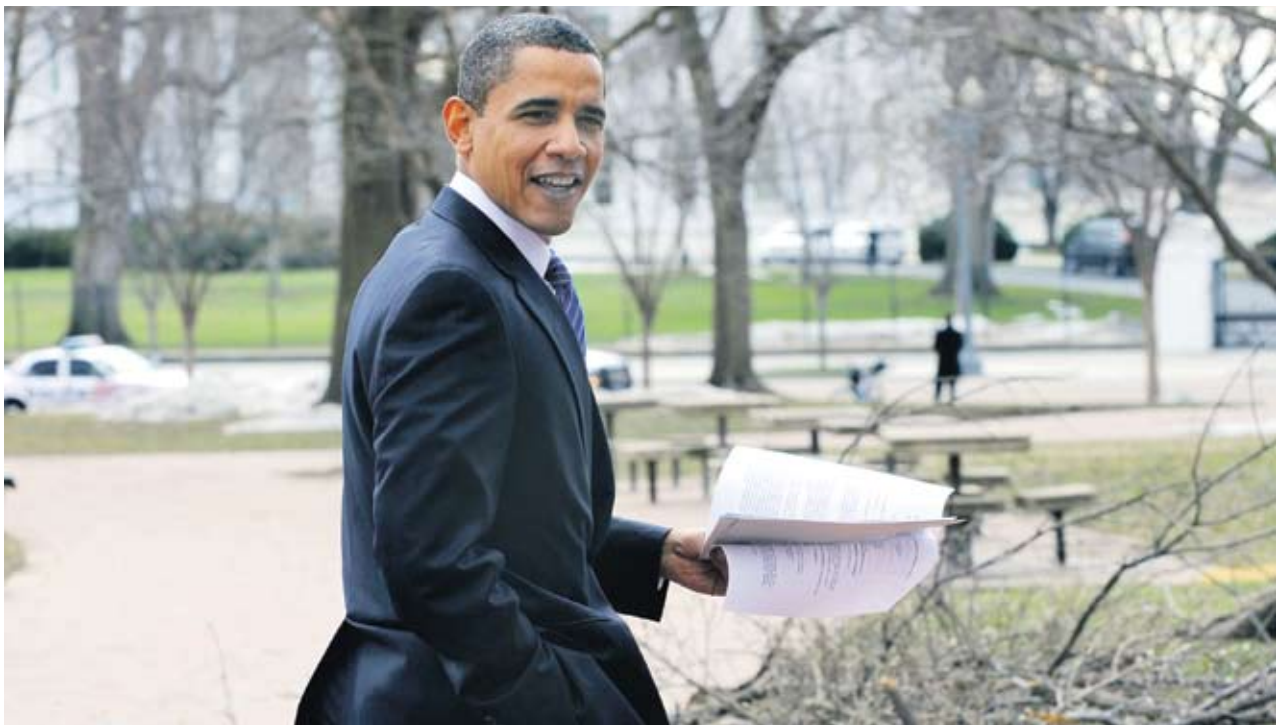
можни едва след като в последния момент Обама заяви, че новата програма няма да покрива разходи за аборт, което му осигури необходимите гласове.

Това е победа за американския народ, заяви президентът. Законът няма да реши всички проблеми на здравната ни система, но е категорична стъпка в правилната посока. Ето така изглежда промяната, посочи Обама, намеквайки за предизборните си обещания. Говорителят на долната камара Нанси Пелози нарече приемането на закона „история и напредък за американския народ“.

Депутатите одобриха и допълнителен пакет мерки, които коригират проекта на Сената. Те трябва да бъдат гласувани от горната камара тази седмица, за което е необходимо обикновено мнозинство.

Промените

Двата закона са на обща стойност 940 млрд. USD за период от 10 години. Планът ще осигури медицински услуги за 32 млн. неосигурени в момента американци, като обхващат ще започне да се разши-

► Ето така изглежда промяната, заяви президентът Барак Обама, след като законът беше одобрен

рява от 2014 г. След като бъде изцяло въведен, 95% от гражданите на страната ще имат осигуровка, а в момента те са 83%.

Всички американци ще бъдат задължени да имат здравна осигуровка, иначе ще бъдат глобявани. Това няма да важи само за лицата с най-ниски доходи. Новите закони ще разширят действието на държавната програма Medicaid за бедните така, че да покрият здравните разходи на хората с доходи до 133% от определеното ниво на бедност, което е 29 327 USD годишно за четиричленно семейство. На милиони други американци

ще бъдат предоставени субсидии, с които да си направят осигуровки през онлайн борса, която ще предлага групови полици на по-достъпни цени.

Големите работодатели с повече от 50 служители ще трябва да плащат осигуровки на работниците си, за да не бъдат санкционирани. Още от тази година на застрахователите ще им бъде забранено да определят лимити на полиците, да отказват осигуровка на деца с вродени заболявания и да отменят полици, когато осигуреният се разболее. Реформата ще бъде финансирана основно от нови данъци.

Равносметка Компаниите в сектора очакват нови клиенти

► Новият закон ще осигури милиони нови потребители на здравноосигурителните компании, производителите на медицинско оборудване и фармацевтичните корпорации.
► Трите сектора обаче ще трябва да плащат и милиарди долари нови такси.
► За фармацевтичната индустрия, която включва компании като Pfizer

и Merck, максимите ще се увеличат от 2.3 млрд. USD на 2.7 млрд. USD годишно, но въвеждането им се отлага за 2011 г.
► Въвеждането на таксите за производителите на оборудване като Boston Scientific и Medtronic се отлага за 2013 г. Таксите трябва да влязат в сила през 2010 г.
► Данъкът на здравноосигурителните компании като WellPoint, който е на обща стойност 67 млрд. USD за 10-годишен период, ще бъде отложен до 2014 г.

Сделка Shell и PetroChina купуват Arrow

Холандската Royal Dutch Shell и китайската PetroChina ще купят Arrow Energy, след като вдигнаха офертата си на 3.5 млрд. AUD (3.2 млрд. USD). Arrow Energy притежава най-голямото находище на въглищен газ в Австралия. Shell и PetroChina ще платят по 4.45 AUD на акция, което е 35% над пазарната цена на акциите преди първата оферта за 3 млрд. USD, която беше направена на 8 март. Освен австралийското поделение на компанията купувачите ще придобият и активите ѝ в Китай, Индонезия, Индия и Виетнам, които анализатори оценяват на 400 млн. AUD. Сделката ще заздравни позициите на холандската компания, която преди две години

купи 30% от активите на Agrow за добив на природен газ от въглища.

Резултат Печалбата на Skoda за 2009 г. пада с 68%

Skoda Auto AS, чешкото подразделение на германската компания Volkswagen AG, обяви, че нетната печалба е паднала с 68% до 3.46 млрд. чешки крони (184 млн. USD) през 2009 г. заради промени в курса на кроната и неблагоприятните условия на пазара заради световната криза. Брутната печалба на базирания в Чехия производител на автомобили е намаляла с 24.8% до 21.6 млрд. крони, оперативната печалба се е сринала с 56.5% до 5.92 млрд. крони, а приходите са паднали с 6% до 187.9 млрд. крони. Миналата година компанията е доставила 684 226 коли, което е с 1.4% повече от предишната.

Credit Suisse въвежда ограничения за пътуванията до Германия

Рестрикции се налагат заради разследването на клиенти на банката

Швейцарската банка Credit Suisse ограничава пътуванията на служителите си до Германия, след като властите в Берлин обявиха, че са започнали разследване на 1100 клиенти на банката за укриване на данъци. Германия също така търси доказателства за съучастие на служители на Credit Suisse в укриването. Разследването на втория по големина трезор в Швейцария е свързано с откраднатия диск с данни за клиентите му, който Германия купи.

Затягане на мерките
Ограничения за пътувани-

ята на bankerите имаше и досега, но до Германия се въвеждат още по-строги, каза говорителят на Credit Suisse. Активите, които германски граждани държат в Швейцария, се оценяват на около 200 млрд. EUR. Бившият финансов министър на Германия Ханс Айхел поиска отнемането на банковия лиценз на германското подразделение на Credit Suisse, в случай че бъде доказано съучастие на bankerите в укриването на данъци от местните граждани. Всяка компания, която не спазва законите на страната, не може да оперира на нейна територия, каза Айхел.

Челен опит

Миналата година Берлин закупи два диска с инфор-

► Компаниите, които не спазват законите на страната, не може да работят тук, заяви германският финансов министър Ханс Айхел

СНИМКИ BLOOMBERG

мация за сметки на германци в Швейцария от местни банкови служители. Българското правителство също реши да получи данни

за българите със сметки в Швейцария и Лихтенщайн след посещение на премиера Бойко Борисов в Германия.

Саркози подготвя промени в кабинета

Министърът на труда е най-вероятната първа жертва след изборната загуба на UMP

► Никола Саркози все още няма явен конкурент за президентските избори през 2012 г. СНИМКИ BLOOMBERG

Президентът на Франция Никола Саркози ще трябва да предприеме доста по-сериозни промени в кабинета, отколкото планираше. Това стана ясно, след като десноцентристката му партия UMP беше разгромена на местните избори в неделя от левицата, която победи в 23 от 26 региона. Социалистите спечелиха около 54% от гласовете, което е най-добрият им резултат от 1958 г. Това им дава сериозна основа за победа на президентските избори през 2012 г., макар че партията все още не е единна и няма ясна кандидатура, която да се изправи срещу Саркози.

Размествания

Президентът обсъди разместванията в кабинета с министър-председателя Франсоа Фийон вчера. Най-вероятно те ще засегнат министъра на труда Ксавие Дарко. Той трябваше да

проведе преговори със синдикатите през следващите няколко месеца за реформите в пенсионната система. Дарко, който участва в регионалните избори, получи едва 28% от гласовете, докато конкурентът му от Социалистическата партия беше подкрепен от 56.3% от хората. Огромната разлика сериозно разклати позициите му в кабинета.

Икономически проблеми

Отслабената икономика и повишаващата се безработица

сериозно се отразяват на правителството. Твърденията на министрите, че Франция се справя по-добре от много други страни в Европейския съюз, като че ли не успокояват избирателите, които искат по-скоро да видят резултати от реформите на Саркози. Правителството беше обещало да наблегне на растежа и създаването на работни места, но вместо това се зае с непопулярните пенсионни реформи и спорни промени в юридическата система.

Стачката в British Airways без изгледи за разрешаване

Отменени бяха 42% от полетите в понеделник

► Гъшетата на British Airways на летище Хийтроу останаха празни и в понеделник

Стачката на летателния персонал на British Airways (BA) навлезе в третия, последен ден според плановете. Ръководството на компанията и профсъюзът Unite, който представлява 12 000 служители, обаче не са по-близо до разрешаване на конфликта относно заплащането и съкращенията.

BA отмени вчера 142 полета от лондонското летище Хийтроу, или 42% от всичките 336 полета, според информацията от уебстраницата на компанията. Секретарят на Unite Тони Удли призова в отворено писмо председателя на BA Майкъл Браутън да помогне за разрешаване на конфликта, но предложението бе отхвърлено. Бордът на директорите на британския превозвач одобри стратегията на компанията, водена от главния изпълнителен директор Уили Уолш. British Airways остава отворена за разговори, заявява говорителят на компанията Дана Уорд.

Причини

Въздушният превозвач се опитва да намали разходите си, притиснат от конкуренцията на нискотарифните компании като EasyJet, които засягат особено силно полетите по късите маршрути. Кризата, от друга страна, удари дългите полети. Според профсъюза само

малцинство от служителите са нарушили протеста и са се явили на работа. Компанията обаче твърди, че повече членове на екипажите са се явили на работа по време на протеста в събота и неделя и това е позволило да бъдат осъществени 14 дълги полета от Хийтроу до дестинации като Лос Анджелис и Мумбай, заяви Уорд. В помощ са били и 6000 доброволци от други отдели на BA, както и 1000 заместници.

Кой печели

Ръководството на компанията изглежда решено да понесе краткотрайни загуби, за да си осигури промени в правилата на работа и спестяване на разходи в дългосрочен план. Протестите може да донесат на BA загуби в размер на 105 млн. GBP, което е доста над предвижданите 63 млн. GBP. От всичко това печелят други превозвачи.

Swissair обяви, че наполовина пълните досега самолети сега са препълнени. Вторият по големина превозвач на острова BMI обяви, че отпуска допълнително 5000 места за трите дни по време на протеста.

Зараза Протести удрят и други авиокомпани

► Профсъюзът на пилотите в Lufthansa подготвя стачка от 13 до 16 април след проваленото разрешаване на спор за заплащането и сигурността. ► Пилоти, самолетен и наземен екипаж на италианския авиопревозвач Alitalia обявиха четиричасова стачка вчера, което говеде го отмяна или забавяне на вътрешните полети.

Top 10 News in English

Luxury tax: Much ado about nothing

1 Finance minister transfers collection to capacity-short municipalities

► Simeon Dyankov, minister of finance

The luxury tax considered by the government as an anti-crisis measure will be a local levy. It can take effect from May 1 by means of legal amendments, finance minister Simeon Dyankov said. The rates of building and vehicle taxes will be raised, said he but declined to specify.

The introduction of a luxury tax was promoted by prime minister Boyko Borisov as a measure that will allow the wealthy to take their share of the crisis burden. The tax will be levied on certain properties only: 150-plus horsepower automobiles, residential space exceeding 250 sq. m, private jets and yachts. The interest

the tax and municipal services with the controlled businesses.

The criteria determining what is a luxury property are only quantitative. They in no way give information about the quality of homes or cars, experts say. The taxation of bank deposits can be easily avoided if account holders simply split their money among several banks.

So far the government has not given specific figures about the effect of the tax. Dyankov only said he was expecting 'nice revenue'. No matter whether the money will go into the central government budget or the municipal budgets, it will be of help, he added.

www.pari.bg

→ Read more

Bonds Government may issue BGN 6bn debt

2 Bulgaria may issue BGN 6 billion debt to find much-needed revenue, Bulgarian Industrial Association chairman Bozhidar Danev said. Floating bonds on the foreign and domestic markets is one of the anti-crisis measures discussed by employers and trade unions with finance minister Simeon Dyankov a day ago. The foreign debt issue may amount to some EUR 2 billion, another BGN 2 billion placement may be undertaken in Bulgaria, Danev said.

Measure Securitisation of state debts suggested

3 The government may securitise its BGN 2 billion debts to companies. It could issue securities to construction firms and redeem them within a year, Bulgarian Industrial Association chairman Bozhidar Danev told the Pari daily. The return could be 4.5 to 6%. The securities could be used by companies for payment of taxes and social security.

Projects Bulgaria asks to redirect EU funding

4 Some EUR 1 billion European funding for Bulgaria under various operational programmes should be redirected to rehabilitation of roads, minister of regional development Rosen Plevneliev proposed at a meeting with EU ambassadors to Bulgaria. The funds are for already approved projects that cannot be carried out.

Position Bulgaria admits to EC: Land swaps criminal act

5 The cabinet admitted that the forest swaps in Bulgaria were not an unlawful state aid but a crime violating the national laws, agriculture minister Miroslav Naydenov said. That position will be presented to the Directorate-General for Competition in Brussels in an attempt to avoid a fine from the European Commission (EC).

Crisis BDZ's cargo turnover drops 50% in 2009

6 Bulgaria's state-owned railway carrier BDZ is pressed by three different crises: the economic downturn, the Kremikovtzi steel mill closure and the continual robbery over the past few years, minister of transport Alexander Tsvetkov said. The cargo transported by BDZ dropped over 50% in 2009, year on year, and some 40% of the slump was due to Kremikovtzi closure.

Cooperation Bulgarian PM's visit to Qatar strengthens ties

7 Bulgaria and Qatar will set up a joint company operating in the area of energy, tourism, agriculture and infrastructure. That emerged from the meeting of Bulgaria's prime minister Boyko Borisov and his Qatari counterpart Sheik Hamad al-Thani. An intergovernmental agreement on avoiding double taxation has been signed and Qatar will open an embassy in Bulgaria by the end of this year. Direct flights Sofia-Doha will be opened based on a 2009 agreement.

Statistics Labour cost rises 72% in Q4 2009

8 Employers' total hourly labour cost rose 7.2% in the fourth quarter of 2009, year on year, preliminary data of the National Statistical Institute show. The increase in industry was 7.7%, in services, 10.4%, in construction, 25.1%. That was due to the fact that many enterprises suspended operations, while keeping their workforce.

Trend Big investors still shun stocks

9 Bulgarian institutional investors still avoid investing in stocks and other risk assets, a Pari daily's inquiry shows. The trend is evident when looking at the portfolios of investment companies. Central bank data show that insurers' investments in shares and mutual fund units decreased 108% in the third quarter of 2009 to BGN 6.4 million.

BSE Compensatory instruments in investors' focus

10 The main index of the Bulgarian Stock Exchange (BSE), the blue-chip Sofix, slipped 0.81% to 419.77 points on Monday. BG-TR30 of the best performers in total return lost 0.83% of its value to 324.12 points. BG40 of the most traded stocks went down 0.93% and closed at 116.62 points. BGREIT was the only index to go up. Total turnover was less than BGN 500,000. Compensatory instruments were the best trading asset, as 52,354 notes changed hands.

www.pari.bg

Editors: Iglia Philipova, Nebesna Hristova; telephone: +359 2 4395 860

ИНВЕСТИТОР

Редактор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Финална права

Привилегированите книжа на „Енемона“ са на крачка от борсата

Компанията може отново да увеличи капитала си до една година

Привилегированите акции на „Енемона“ са на финалната права преди качване за търговия на Българската фондова борса. Това стана ясно от седмичния бюлетин на Централен депозитар АД, в който стана ясно, че е вписана новата емисия ценни книжа на синия чип.

Компанията предложи на инвеститорите 5 966 800 привилегировани книжа. От тях бяха записани 1 102 901 ценни книжа на цена 9.92 лв. Новите акции са с гарантиран дивидент 10% на година. Изискването за успех на подписката беше да се запишат минимум 1 млн. нови акции. Българският пазар се представи добре при записването на привилегировани акции, каза при представянето на

► Прокопи Прокопиев, директор „Корпоративна политика“ на „Енемона“

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

емисията варианти на „Енемона“ Прокопи Прокопиев, директор „Корпоративна политика“ в компанията.

Българските институционални инвеститори записаха 65% от привилегированите акции, а чуждестранните професионални - 16%. Българските неинституционални играчи също записаха 16%, а чуждите само 3% от планираните привилегировани книжа. Не изключвам възможността след една година да помислим за ново увеличение на капитала

на „Енемона“, каза тогава Прокопиев. Той уточни, че за момента подобна стъпка не е планирана, но добави, че пласирането на привилегированите акции не е затворена врата. Нормално е една публична компания да се развива чрез увеличения на капитала, твърди Прокопи Прокопиев.

Сесията вчера донесе 2.66% спад за обикновените акции на „Енемона“. По позицията на дружеството минаха 120, като цената за акция се понижи до 9.15 лв.

Отчет

„Екоинвест холдинг“ увеличи продажбите си през 2009 г.

Дружеството намалява печалбата си с 88%

„Екоинвест холдинг“ АД е увеличава продажбите си през миналата година, показва годишният неконсолидиран отчет на холдинга. Показателят през миналата година нараства до 559 хил. лв. Въпреки

това общият оборот на дружеството намалява с 3.4% до 979 хил. лв. Разходите за дейността на холдинга са 970 хил. лв., което е спад от 0.2%.

Силен спад бележи печалбата. Положителният финансов резултат през миналата година е 8000 лв., което е 87.7% спад на годишна база. Основен акци-

онер в „Екоинвест холдинг“ е Олег Прокопиев, който държи 49.94% от капитала. Друг собственик с над 5% е Снежанка Игнатова, което има 18.93% от гласовете в ОСА. Последната сделка с акции на „Екоинвест холдинг“ е от 1 юни 2009 г., когато едва 10 лота смениха собственика си на цена 3.50 лв. за акция.

ГЛОБАЛ ИНВЕСТ

РЕПО СДЕЛКИ С АКЦИИ

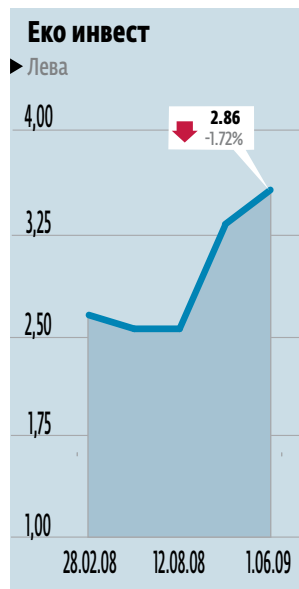
02/ 9 559 555
02/ 9 554 140

559

► хил. лв. са общите приходи от продажби на холдинга за 2009 г.

87.7

► процента е спадът на печалбата на годишна база до 8000 лв.

Опция

И клиентът може да избира вложенията

Инвестициите ни са консервативни, тъй като искаме да защитим максимално интереса на всеки наш клиент, като му осигурим гарантиран стабилен капитал. Тази политика е

успешна заради това, че полиците са дългосрочни. Сигурността се гарантира от регулаторните изисквания, на които се подчинява застрахователят. При полица „Живот“ в „Алико“, свързана с инвестиционен фонд, клиентът има възможност да избира от три вида инвестиционни

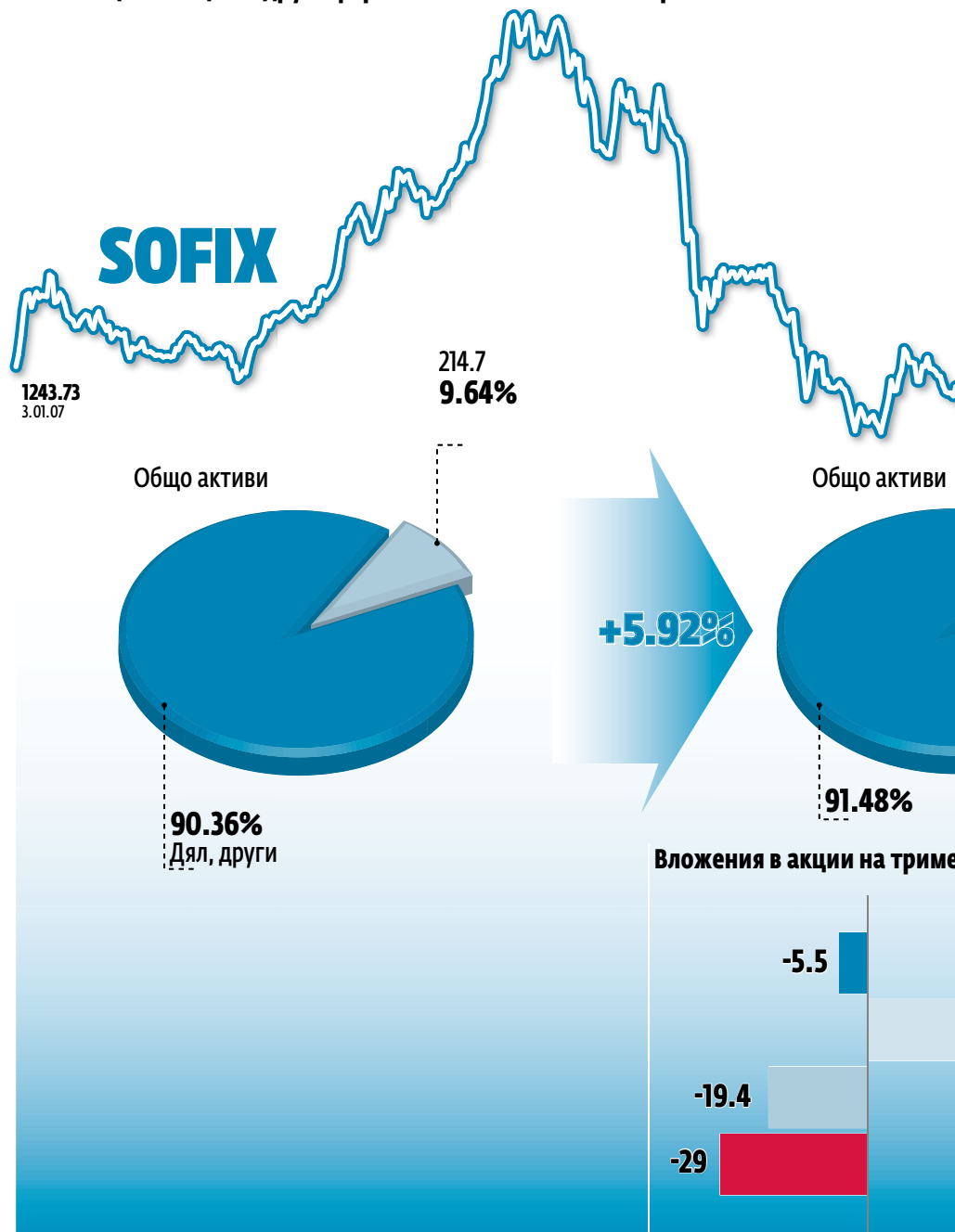
програми - високодоходна, балансирана или нискорискова. Така продуктът отговаря на индивидуалните потребности на клиента, свързани с финансовия риск, който той желае да носи.

Евгени Бенбасат, изпълнителен директор на ОББ-Алико

Големите инвестиции избягват влож

Ниската ликвидност отблъсква за

Инвестиции в акции и други форми на собственост от застрахователите

Българските институционални инвеститори все още избягват да вложат средства в акции и други рискови активи. Това показва допитване на в. „Пари“ сред представителите на големите професионални инвеститори и посредници на Българската фондова борса. Тенденцията се вижда и при разглеждане на инвестиционния портфейл на застрахователните компании. Мениджъри на компании от общото и животозастраховането са категорични, че подобно на практиката от последните две години ще

продължават да инвестират консервативно.

Портфейл

Данни на БНБ показват, че през последното тримесечие на 2009 г. застрахователните компании са намалили инвестициите в акции и дялове в договорни фондове и дружества. Рисковите вложения в тези инструменти са се понижали с 6.4 млн. лв., което е 108% спад на тримесечна база. Това може да се дължи на излизане от тези позиции или на отрицателна преоценка на актива. В периода

юли - септември 2009 г. застрахователите са вложили в акции и други форми на собственост със 79 млн. лв. повече спрямо второто тримесечие. През септември обаче водещият индекс на БФБ Sofix се изкачи до върха си за 2009 г.

Застрахователите ще инвестират много плахо и много малки проценти в акции, каза Коста Чолаков, главен изпълнителен директор на „Интернационал България“. Според изпълнителния директор на „Български имоти“ Радослав Диков компанията нямат много възможности

Цитат

” Пенсионните фондове обявиха, че българският пазар е неатрактивен и затова предпочитат да инвестират в чужбина или в инструменти с фиксирана доходност

► Анжел Рабаджийски, изпълнителен директор на ИП „Карол“

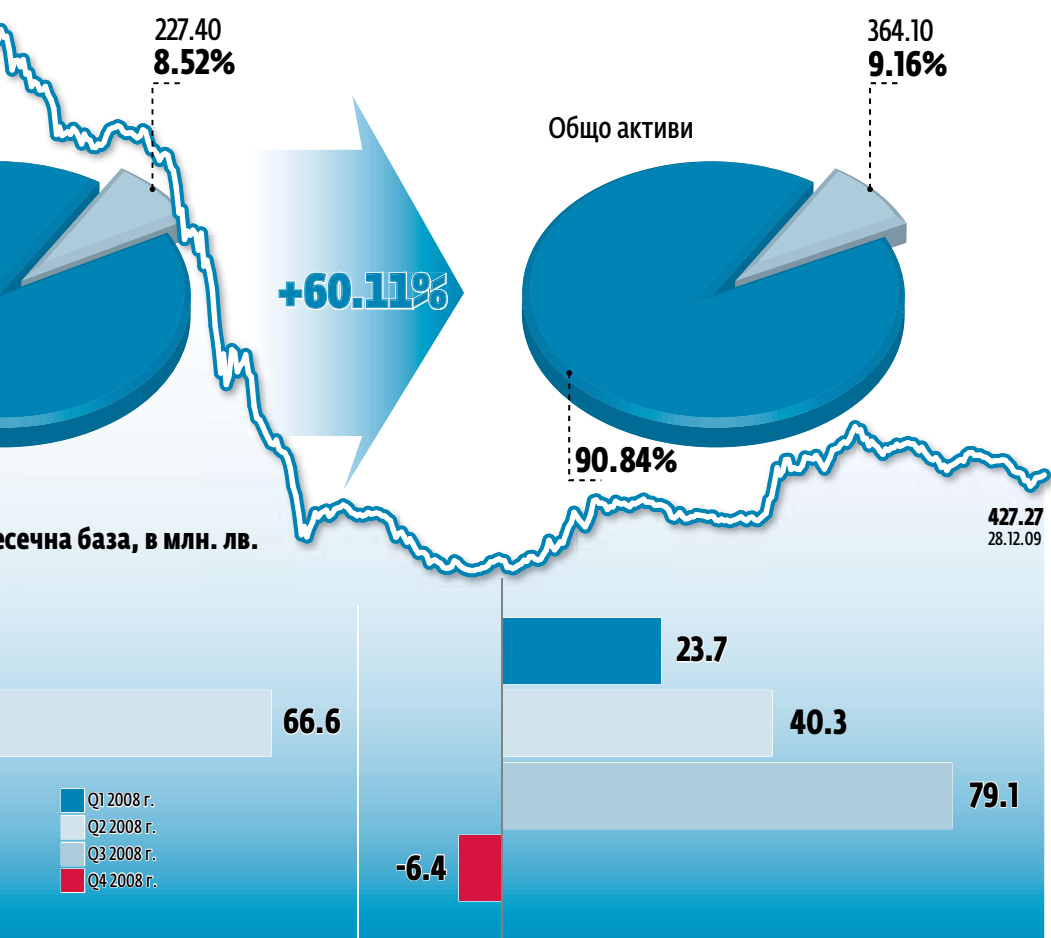

Цифра на деня

364.1

► млн. лв. са инвестициите на застрахователните компании в акции и други форми на собственост към края на 2009 г., като това е 9.16% от всичките им активи

Инвеститори вложенията в акции застрахователите от БФБ

при избора на инструменти. Консервативен подход прилагат и животозастрахователите. При някои продукти трябва да влагаме средства в ДЦК и облигации заради фиксираната доходност, която трябва да постига полицата, твърди Евгени Бенбасат, изпълнителен директор на ОББ-Алико. По думите му има и продукти, при които клиентът сам избира в какво да се инвестират парите му.

Причини

Участниците на българския капиталов пазар също не

виждат сигнали, че големите инвеститори скоро ще се впуснат в рискови вложения. Спадът в премийния приход на застрахователите едва ли ще ги тласне към вложения в акции, защото те нямат излишни пари, както беше преди кризата, е мнението на Анжел Рабаджийски, изпълнителен директор на ИП „Карол“. По думите му дружествата по-скоро се стремят да оптимизират портфейлите си. Рано е още да мислим, че институционалните инвеститори са готови да поемат повече риск, твърди изпъл-

нителният директор на KBC Securities Илиан Скарлатов. Според него първите сигнали ще ги видим октомври - ноември, ако нещата се развиват добре.

Пазарните участници са на мнение, че най-сериозният проблем, който отблъсква институционалните инвеститори, е ниската ликвидност на капиталовия пазар. Според тях това принуждава пенсионни фондове и застрахователни компании да изнасят голяма част от парите си на чужди пазари.

Атанас Христов

Коментари

Външните инвеститори ще се активизират преди нашите

В момента проблемът идва от ниската ликвидност на българския капиталов пазар. Заради това много от нашите професионални инвеститори изнесоха вложенията си извън България. Ако ние не помогнем за повишаването на ликвидността, чуждите инвеститори няма да дойдат. От друга страна, българските институционални играчи чакат чужденците да дойдат и в общи линии стоим и тъпчем на едно място. Мисля, че външните инвеститори ще се активизират преди нашите институционални инвеститори - застрахователи и пенсионни фондове. Все пак има договорни фондове с агресивен профил. Портфолио мениджърите в момента се страхуват, защото

Илиан Скарлатов,
изпълнителен директор
на KBC Securities

” Рано е още да мислим, че институционалните играчи са готови да поемат повече риск

кризата ги хвана неподготвени. Ако ще инвестират в дадена позиция, искат тя да е ликвидна и да им позволи да излязат от нея и след 20 секунди.

Ниската ликвидност е причината за липсата на интерес от големите играчи към рисковите инвестиции. Ако има повишаване на индексите, то ще е маргинално и ще е водено от по-дребни инвеститори. В този смисъл накрая ще се окаже, че сме спечелили пари само на хартия.

Рано е още да мислим, че институционалните инвеститори са готови да поемат повече риск. Първите сигнали ще ги видим през октомври - ноември, ако нещата се развиват добре.

Завръщане на доверието ще увеличи апетита към риск

Нормално е при започналото завръщане на доверието към капиталовите пазари големите институционални инвеститори да проявят желание за поемане на по-висок риск.

Все пак споменът за 2008 и началото на 2009 г. все още е жив и неслучайно се забелязва търсене на риск специалисти. За Българската

Развигор Христов,
ПОД „Бъдеще“

” Основният проблем на БФБ е ниската ликвидност

фондова борса основният проблем си остава ниската ликвидност и това е причината пазарът да бъде избягван от институционалните инвеститори.

Разбира се, това е и главно основание за по-ниското повишение на основните индекси на БФБ в сравнение с останалите регионални фондови борси.

Плахи вложения в акции

Застрахователите ще инвестират много плахи и много малки проценти в акции. Ние и другите компании с чуждестранни собственици ще продължим да влагаме активи и резерви максимално консервативно. По-рисковите инвестиции са възможни при част от животозастрахователите, които предлагат полицата „Живот“, свързана с инвестиционен фонд. Предполагам другите ще предпочетат сигурната доходност.

Коста Чолаков,
главен изпълнителен директор на
„Интерамерикан България“

Предпочитаме ДЦК и облигации

Структурата на инвестициите е описана много точно в Наредба № 30 и ние нямаме много възможности да мърдаме.

Всяка компания сама избира инвестиционната си програма. Ние лично подходждаме по-консервативно, какъвто е моделът и на компанията майка, на която се отчитаме.

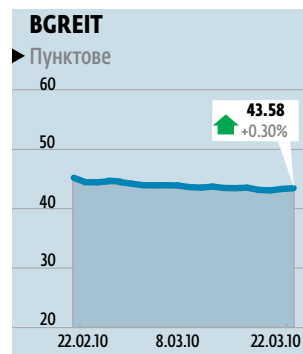
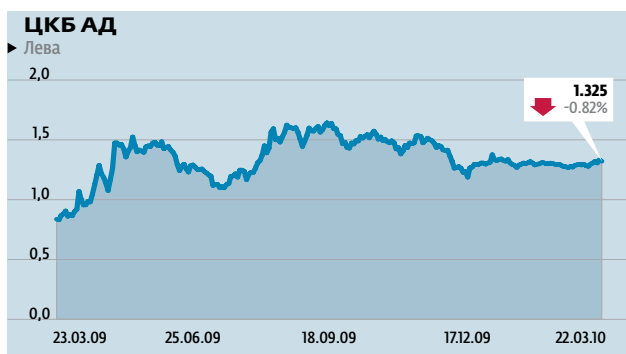
Затова предпочитаме да влагаме основно в ДЦК и облигации. Инвестиции в акции на

Рагослав Диков,
изпълнителен директор на
„Български имоти“

” Всяка компания сама избира инвестиционната си програма

Българската фондова борса, които да носят по-висока доходност и печалба, не са наша цел.

Нагоре

„Каучук“ АД: 1
▲ +10.00%

„Меком“ АД: 1254
▲ +9.75%

„ЦБА Асет Мениджмънт“: 500
▲ +8.55%

Надолу

„Холдинг Варна“ АД: 150
▼ -6.32%

„Неохим“ АД: 298
▼ -4.51%

„Елхим Искра“ АД: 131
▼ -4.36%

Обем

ЦКБ АД: 148 398
▶ 0.00%

„Холдинг Пътища“: 29 888
▼ -0.82%

„ИХ България“ АД: 28 362
▼ -1.26%

Борсов коментар

Стоп машини и пълен назад на фондовата борса

Познатите морски команди „стоп машини“ и „пълен назад“ онагледиха движението на БФБ в първата търговска сесия за седмицата. Инвеститорите продължиха да държат активността си на изключително ниски нива, а общият оборот на борсата дори не премина 500 хил. лв. Компенсаторните инструменти пък трайно се очертават като най-търгувания актив. В понеделник през пазара преминаха 52 354 компенсаторни бона. Цената им се понижи минимално с 0.58% до 0.17 лв. за брой.

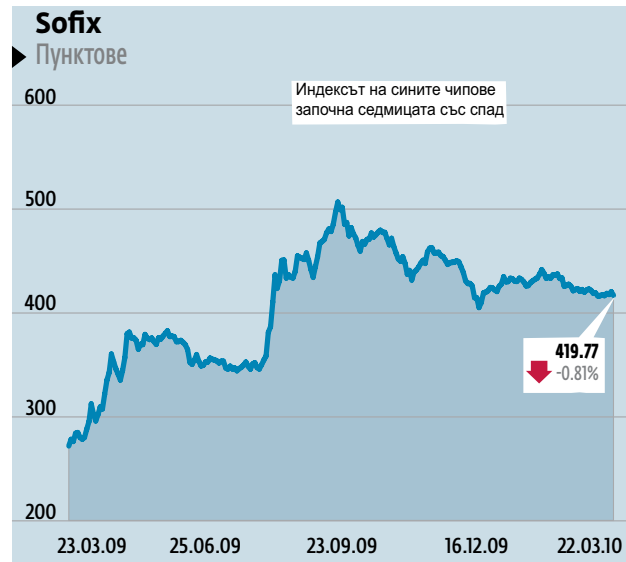
„Компенсаторките се превръщат в най-търгувания инструмент на пазара“

С прехвърлени 29 888 акции първенството за най-търгувана акция спечели Централна кооперативна банка АД. Цената ѝ се понижи с 0.82% до 3.25 лв. за брой. На второ място застана „Холдинг Пътища“ АД. Инвеститорите си размениха 28 362 книжа от дружеството.

На БФБ се сключиха и сделки с компании, кои-

то се търгуват инцидентно. Борсовите играчи си размениха 100 акции от „Вапцаров Холдинг“ АД при 3.57% спад в цената до 6.75 лв. за брой. Еднаедничка акция на „Каучук“ АД поскъпна с 10% до 26.40 лв. за брой.

Обичайно активният сегмент на дружествата със специална инвес-

тиционна цел този път остана в тон с понижена-та ликвидност. „ЕЛАРГ Фонд за земеделска земя“ АДСИЦ и „Фонд за недвижими имоти България“ АДСИЦ станаха единствените компании, с които имаше сделки.

При слабия интерес към търговия водещите

индекси поеха, а единственият поскъпнал измерител беше BGREIT. Бенчмаркът Sofix загуби 0.81% до 419.77 пункта. BGTR30 се раздели с 0.83% до 324.12 пункта, а BG40 се спусна с 0.93% надолу до 116.62 пункта.

Написаното не е препоръка за сделки с ценни книжа.

Доклад на Райфайзен

Развиващите се пазари ще бъдат двигателят на възстановяването

Корпоративните облигации в евро дават добри възможности

Развиващите се пазари ще бъдат двигателят на възстановяването, твърдят от „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“ в свой доклад. Според главния инвестиционен мениджър на компанията Курт Котцегер самостоятелният растеж на развиващите се страни в съчетание с умерен приток на портфейлни инвестиции представлява многообещаващ фактор за положително развитие. През 2009 г. икономическите перспективи за развиващите се пазари отслабнаха и прогнозата на „Райфайзен“ е за ръст от 2%. За 2010 г. прогнозите за растеж на БВП бяха ревизирани нагоре и очакванията са за ръст от 5-7%. На развиващите се пазари вътрешното търсене е нараснало значително повече, отколкото на развитите, като тази тенденция ще продължи и в бъдеще, твърдят анализаторите на австрийската компания.

предпазлив в оценката си за макроикономическата стабилност на страните от еврозоната. Въпреки че през четвъртото тримесечие на 2009 г. много компании изненадаха пазарите с добри резултати, оптимизмът беше засенчен от тревогата за значителните бюджетни дефицити в някои европейски страни, твърди той.

Дълг

За пазара на облигации Котцегер предвижда добри възможности за доходност при корпоративните дългови ценни книжа в евро. Спредовете няма да продължат да се стесняват толкова бързо и инвеститорите трябва да очакват корекции, допълва той. На европейските пазари на акции в последно време започна корекционно движение, което може да бъде определено като консолидация на високо ниво. Средносрочните прогнози са малко по-предпазливи, тъй като, икономическите индикатори вече не поднасят положителни изненади, а ЕЦБ рано или късно ще започне да оттегля стимулиращите мерки, смята Котцегер.

Макро

Котцегер обаче е доста

Търговия на БФБ

Код	Номинал	Име	Обем (лотове)	Отваряне	Висока	Ниска	Средна	Затваряне	Промяна (%)	P/E	P/S	P/B
4ID	1.00 BGN	Индустиален Холдинг България АД	12127	1,41	1,43	1,4	1,4	1,4	-0,50%	P/E	P/S	P/B
5ALB	1.00 BGN	Албена Инвест Холдинг АД	225	5,8	5,75	5,75	5,75	5,75	-0,86%	12,618	0,444	0,727
SSR	1.00 BGN	Стара планина Холд АД	1195	2,7	2,74	2,58	2,66	2,58	-4,30%			
6S7	1.00 BGN	Синергон Холдинг АД	2027	1,8	1,85	1,8	1,84	1,81	0,67%			
3JR	1.00 BGN	Софарма АД	1521	3,99	4,02	3,98	4	4,01	0,50%	5,997	1,971	0,566
4BJ	1.00 BGN	Българска роза-Севтополис АД	110	1,47	1,44	1,4	1,41	1,44	-1,91%	14,454	3,785	0,371
4CF	1.00 BGN	ЦКБ АД	29888	1,34	1,33	1,32	1,32	1,33	-0,82%		0,355	0,852
SDOV	1.00 BGN	Доверие Обединен Холдинг АД	125	3,28	3,28	3,24	3,25	3,25	-0,91%	14,815	0,442	0,698
5F4	1.00 BGN	ПИБ АД	6211	2,43	2,44	2,39	2,4	2,4	-1,48%	8,831	1,738	0,887
5MB	1.00 BGN	Монбат АД	6998	6,45	6,53	6,5	6,5	6,5	0,76%	43,648	0,554	0,485
SODE	1.00 BGN	КРЗ Одесос АД	12	107,9	108	107,99	108	108	0,09%	20,610	0,516	0,885
SORG	1.00 BGN	Оргакхим АД	25	85	84,8	84,6	84,73	84,6	-0,47%	28,908	0,851	2,083
SOTZ	1.00 BGN	ОЦКА АД	111	13,85	13,84	13,5	13,65	13,75	-0,70%			
SPET	1.00 BGN	Петрол АД	237	4	4,1	4	4,01	4	0,00%	30,277	1,326	0,940
5VZL00	BGN	Холдинг Варна АД	150	8,7	8,27	8,06	8,14	8,15	-6,32%		0,828	0,365
6C4	1.00 BGN	Химимпорт АД	9548	2,67	2,69	2,65	2,66	2,65	-0,97%	39,285	0,871	1,796
6C4P	1.00 BGN	Химимпорт АД	200	2,84	2,81	2,81	2,81	2,81	-1,06%		0,239	0,227
6C9	10.00 BGN	КТБ АД	10	62	62	62	62	62	0,00%	19,267	0,961	1,045
6H2	1.00 BGN	Холдинг Пътища АД	28362	2,38	2,37	2,35	2,37	2,35	-1,26%			
SL9	1.00 BGN	Спарки Елтокс АД	1195	2	1,96	1,96	1,96	1,96	-2,00%			0,477
3NB	1.00 BGN	Неохим АД	298	27,5	27,56	26,26	27,51	26,26	-4,51%		0,149	0,150
4BN	1.00 BGN	Балкан АД	90	10	9,9	9,9	9,9	9,9	-1,00%	7,003	0,584	1,168
4CK	1.00 BGN	Химко АД	7501	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,00%			
4EN	1.00 BGN	Еврохолд България АД	1425	1,35	1,35	1,31	1,34	1,31	-3,26%	3,420	0,365	2,077
4F6	1.00 BGN	Fazerles AD-Silistra	22	39	38,21	38	38,12	38	-2,56%		42,638	1,760
4NE	1.00 BGN	ХЕСАД	200	6,03	6,1	6,1	6,1	6,1	1,23%	2,961		0,779
4IN	1.00 BGN	Инвестор БГ АД	30	9,3	9,5	9,5	9,5	9,5	2,15%			
4PV	1.00 BGN	Пампорово АД	50	8,2	8	8	8	8	-2,44%	13,542	0,614	0,526
4PK	1.00 BGN	Юрий Гагарин АД	15	34,48	34,5	34,49	34,49	34,49	0,03%			
5JP	1.00 BGN	Polimeri AD-Devnya	415	1,53	1,53	1,53	1,53	1,53	-0,06%			2,995
5ZE	1.00 BGN	Елхим Искра АД	131	2,25	2,16	2,15	2,15	2,15	-4,35%		0,220	0,590

Код	Номинал	Име	Обем (лотове)	Отваряне	Висока	Ниска	Средна	Затваряне	Промяна (%)	P/E	P/S	P/B
5BN	1.00 BGN	БАКБ АД	1841	14,7	14,61	14,6	14,61	14,6	-0,68%			
5BP	1.00 BGN	Билборд АД	1890	1,07	1,06	1,04	1,05	1,04	-2,25%		0,500	0,300
5MN	1.00 BGN	М-С Хидравлик АД	10	5,23	5,3	5,3	5,3	5,3	1,34%	28,387	1,056	1,214
5MY	1.00 BGN	Мостстрой АД	200	3,2	3,25	3,25	3,25	3,25	1,56%	57,424	0,969	0,981
5MZ	1.00 BGN	Метизи АД	1837	0,62	0,6	0,6	0,6	0,6	-3,07%			
6AB	1.00 BGN	Албена АД	3100	43,45	42	42	42	42	-3,34%		0,004	0,006
6K1	1.00 BGN	Каолин АД	508	5,5	5,52	5,4	5,5	5,45	-0,87%	7,094	2,109	1,446
6S4	2.00 BGN	Северкооп Гъма Холдинг АД	25	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,00%	3,029	0,417	0,293
6S1	1.00 BGN	Софарма Логистика АД	1000	0,71	0,72	0,72	0,72	0,72	1,41%	75,317	1,486	1,793
С81	1.00 BGN	ЦБА Асет Мениджмънт АД	500	0,76	0,83	0,83	0,83	0,83	8,55%	25,682	1,190	0,730
Е4А	1.00 BGN	Енемона АД	120	9,4	9,33	9,15	9,18	9,15	-2,66%			
МКХ	1.00 BGN	Меком АД	1254	0,76	0,83	0,77	0,8	0,83	9,75%		20,750	0,497
Т24	1.00 BGN	ТКОЛД АД	25	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	0,00%	16,051	2,222	2,115
Т43	1.00 BGN	Зърнени Храни България АД	2902	0,61	0,62	0,61	0,61	0,62	0,82%			2,693
Т57	1.00 BGN	Трейс груп холд АД	306	70,5	70,02	70	70,01	70,02	-0,68%		0,913	0,706
2NOA	1.00 BGN	Енемона АД	2040	0,8	0,8	0,79	0,8	0,8	0,00%		0,440	0,718
4КУ	1.00 BGN	Каучук АД	1	24	26,4	26,4	26,4	26,4	10,00%		1,016	2,220
4V4	1.00 BGN	Вапцаров Холдинг АД	100	7	6,75	6,75	6,75	6,75	-3,57%	11,547	1,163	0,980
5BA	1.00 BGN	Българска Холдингсва Компания АД	70	1,95	2	1,9	1,95	2	2,57%		0,275	13,521
ТТV	1.00 BGN	Торготерм АД	50	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	0,00%		0,162	0,178
ОЕСА	1000.00 BGN	Еврокредит ЕАД	1	85,01	87	87	87	87	2,34%	8,861	0,632	0,671
9Е9А	800.00 EUR	Алма Тур БГ АД	1	98,3	98,3	98,3	98,3	98,3	0,01%			
9FВВ	1000.00 EUR	Б.Л. Лизинг ЕАД	1	96,16	96,28	96,28	96,28	96,28	0,12%	19,005	0,099	0,127
4ЕС	1.00 BGN	ЕЛАРГ Ф3З АДСИЦ	500	0,75	0,76	0,75	0,75	0,76	0,67%	7,934	0,696	0,403
5BU	1.00 BGN	ФНИ България АДСИЦ	3950	0,36	0,37	0,36	0,36	0,36	1,13%		0,999	0,735
ВЛКС	1.00 %BG	ПКБ, издадени по ЗСПЗ и ЗВСВГЗГФ	52354	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	-0,58%	0,703	0,130	0,085
ВЛKD	1.00 %BG	КЗ, издадени по ЗОСОИ	28000	0,19	0,17	0,17	0,17	0,17	-10,94%	1,540	0,240	0,290
5BOR	1.00 BGN	Септона България АД	148398	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00%	11,470	1,048	2,112

16 ИНВЕСТИТОР

China Telecom с 34% по-малка печалба за 2009 г.

Продажбите на мобилни и фиксирани разговори са нараснали с 13% до 208.2 млрд. юана

разходи, които дружеството направи за привличането на нови мобилни абонати. Разходите за нови услуги като безжична телевизия и по-високи скорости на интернет връзка също са фиксирани телефонни разговори в Китай China Telecom Corp. обяви в годишния си доклад, че печалбата през 2009 г. се свила с 34%. Основната причина за това станаха големите

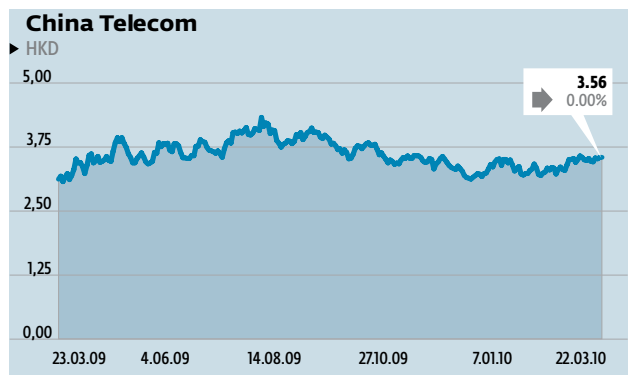
ни разговори са нараснали с 13% до 208.2 млрд. юана., а по-голямата мобилна и интернет активност успя да неутрализира до някаква степен ниските продажби на фиксирани телефонни услуги. През второто тримесечие на изминалата година базираната в Пекин компания е добавила нови 16.8 млн. мобилни абонати. През първите шест месеца броят им е бил 11.4 млн.

Очакванията са до края на тази година нетните разходи на компанията за включване на нови абонати да спаднат до 13.3 млрд. юана (1.9 млрд. USD) от 20.1 млрд. юана година по-рано. На борсата в Хонконг акциите на компанията останаха без промяна, като се търгуваха за 3.56 HKD. При основните конкуренти бяха отчетени загуби, като China Unicom загуби 1.81% на акция, а China Mobile 1.70%.

Георги Георгиев

► Според изпълнителния директор на China Telecom Уан Ксиачу през 2010 г. мобилните абонати и новите услуги ще вдигнат печалбата на компанията

Тип	Валута	Емисионна стойност					Цена при обратно изкупуване
		До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
Райфайзен-Долар ShortTerm-Облигации	USD	156.20	155.44	154.68	154.29	152.39	152.39
Райфайзен-Европлюс-Облигации	EUR	11.67	11.62	11.56	11.53	11.39	11.39
Райфайзен-Глобални-Облигации	EUR	80.52	80.12	79.73	79.34	78.17	78.17
Райфайзен-А.Р.-Глобален-Балансиран	EUR	99.25	98.77	98.29	97.81	96.36	96.36
Райфайзен-Глобален-Балансиран	EUR	749.68	746.04	742.40	738.76	727.84	727.84
Райфайзен-Европейски-SmallCap-Компании	EUR	165.41	164.62	163.83	163.04	157.53	157.53
Райфайзен-Глобални-Основни-Акции	EUR	79.63	79.25	78.87	78.48	76.57	76.57
Райфайзен-Глобален-Акции	EUR	153.03	152.29	151.55	150.82	147.14	147.14
Райфайзен-Източноевропейски-Акции	EUR	300.06	298.63	297.20	295.77	285.77	285.77
Райфайзен-Евразия-Акции	EUR	180.59	179.73	178.87	178.01	171.99	171.99
Райфайзен-НововъзникващиПазари в Акции	EUR	229.14	228.05	226.96	225.87	218.23	218.23
Райфайзен-Русия-Акции	EUR	83.12	82.72	82.33	81.93	79.16	79.16
Райфайзен-Италия-Облигации	EUR	231.95	230.84	229.74	228.63	220.90	220.90

Нетната стойност на акциите на дял е равна на цената на обратно изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. ст/ст	ЦПИ	Договорност	Риск
				От началото на годината (не се анюализира)	Стандартно отклонение
		за поръчки над 20000 лв	за поръчки от 2000 до 20000	за поръчки над 2000 лв	среден клас
				на 2-ма ред	преви клас
Авора Капитал АД	балансиран	4.9200	4.9446	5.1168	4.9200
Авора Кепитъл - Балансиран	фонд в акции	6.6513	6.6846	6.9174	6.6513
Авора Кепитъл - Слова Commodity Fund	Високодоходен	10.0874	10.2387	10.4909	0.0000
Авора Кепитъл - Югосточна Европа	балансиран	2.4667	2.4667	2.4667	-1.03%
Актив Асет Мениджмънт АД	балансиран	2.9196	2.9196	2.9196	-1.85%
До Актив Високодоходен	фонд в акции	2.4667	2.4667	2.4667	-1.03%
До Актив Балансиран	балансиран	2.9196	2.9196	2.9196	-1.85%
Астра Асет Мениджмънт АД	до 249999.99 лв			над 250 000 лв	до 6 месеца
До Астра Кеш	паричен пазар	10.9171	10.9171	10.9171	10.9061
До Астра Баланс	балансиран	10.7743	10.7743	10.7743	10.6671
До Астра Плюс	фонд в акции	10.1522	10.1522	10.1522	10.0007
БенМарк Асет Мениджмънт АД	балансиран	13.5818	13.5818	13.5818	13.4473
До БенМарк Фонд 1 Акции и Облигации	балансиран	8.3495	8.3495	8.3495	8.2668
До БенМарк Фонд 2 Акции	балансиран	5.6164	5.6164	5.6164	5.5608
До БенМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	8.1677	8.1677	8.1677	7.9298
До БенМарк Фонд 4 Енергетика	фонд в акции	11.2584	11.2584	11.2584	10.9305
До БенМарк Фонд 5 ЦИЕ	паричен пазар	11.5688	11.5688	11.5688	11.5688
До БенМарк Фонд 6 Паричен	паричен пазар	11.5688	11.5688	11.5688	11.5688
Болкан Капитал Мениджмънт АД	до 2 з.			над 2 з.	над 2 з.
До БКМ Балансиран Капитал	фонд в облигации	82.5205	82.5205	82.5205	82.5205
До Европа	фонд в акции	50.7118	50.7118	50.7118	50.9666
До Балкани	фонд в акции	74.3576	74.3576	74.3576	74.3576
Барчев Мениджмънт Къмпли ЕАД	фонд в акции	102.7880	102.7880	102.7880	101.2575
До Барчев Високодоходен Фонд	балансиран	83.6254	83.6254	83.6254	83.6254
До Барчев Балансиран Фонд	балансиран	83.6254	83.6254	83.6254	83.6254
ДСК Управление на Активи АД	фонд в облигации	1.27071	1.27071	1.27071	1.26817
До ДСК Стандарт	балансиран	1.07767	1.07767	1.07767	1.07723
До ДСК Баланс	фонд в акции	0.77596	0.77596	0.77596	0.76444
До ДСК Растек	фонд в акции	0.72943	0.72943	0.72943	0.72507
До ДСК Имоти	ниско риск	1.03545	1.03545	1.03545	1.03235
До ДСК Евро Актив	балансиран	105.0838	105.0838	105.0838	104.0382
Елана Фонд Мениджмънт АД	балансиран	110.9501	110.9501	110.9501	109.8461
До Елана Балансиран Евро Фонд	фонд в акции	92.1839	92.1839	92.1839	90.8114
До Елана Балансиран Доларов Фонд	паричен пазар	117.2413	117.2413	117.2413	117.2413
До Елана Високодоходен Фонд	ниско риск	92.2204	92.2204	92.2204	91.8518
До Елана Долар Фонд	ниско риск	103.4341	103.4341	103.4341	103.3308
До Еврофонд	балансиран	103.4341	103.4341	103.4341	103.3308
Златен Лев Капитал АД	балансиран	4.9108	4.9108	4.9108	4.8814
До Златен Лев	фонд в акции	1.0336	1.0336	1.0336	1.0285
До Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	1.0336	1.0336	1.0336	1.0285
Капман Асет Мениджмънт АД	балансиран	18.6524	18.6524	18.6524	18.5222
До Капман Капитал	фонд в акции	11.9838	11.9838	11.9838	11.8172
До Капман Макс	балансиран	11.9838	11.9838	11.9838	11.8172
Карол Капитал Мениджмънт ЕАД	фонд в акции	1.3645	1.3645	1.3645	1.3443
До Карол Инвест	фонд в акции	0.8120	0.8120	0.8120	0.8000
До Карол Источна Европа	фонд в акции	0.9427	0.9427	0.9427	0.9332
До Карол ИР Фонд	до 100 000 лв.			над 100 000 лв.	
КД Инвестмънтс ЕАД	фонд в облигации	128.4593	128.4593	128.4593	128.0113
До КД Облигации България	балансиран	15.0590	15.0590	15.0590	14.9099
До КД Пеликан	фонд в акции	0.7604	0.7604	0.7604	0.7455
До КД Акции България	балансиран	799.5359	799.5359	799.5359	793.5543
КТБ Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	721.4742	721.4742	721.4742	716.0756
КТБ Балансиран Фонд	балансиран	721.4742	721.4742	721.4742	716.0756
КТБ Фонд Акции	балансиран	721.4742	721.4742	721.4742	716.0756
ОбБ Асет Мениджмънт АД	ниско риск	11.0223	11.0223	11.0223	11.0223
До ОбБ Платинум Облигации	балансиран	120.2146	120.2146	120.2146	120.2146
До ОбБ Балансиран Фонд	фонд в акции	6.9982	6.9982	6.9982	6.9982
До ОбБ Премии Акции	фонд в акции	10.0852	10.0852	10.0852	10.0852
До ОбБ Патримониум Земя	фонд в акции	10.0852	10.0852	10.0852	10.0852
Оверон Финанс АД	фонд в акции	9.6026	9.6026	9.6026	0.0000
До Оверон ПРЕСТО	фонд в акции	9.6026	9.6026	9.6026	0.0000
ПФБ Асет Мениджмънт АД	за поръчки до 100 000 лв			за поръчки над 100 000 лв	
До ПФБ Авангард	фонд в акции	0.5296	0.5296	0.5296	0.5243
До ПФБ Класик	балансиран	0.7483	0.7483	0.7483	0.7431
До ПФБ Гарант	ниско риск	0.9769	0.9769	0.9769	0.9740
Райфайзен Асет Мениджмънт (България) ЕАД	до 50 000 лв / 40000 USD			над 50 000 лв / 40000 USD	
До Райфайзен (България) Фонд Паричен Пазар	консервативен	1.2275	1.2275	1.2275	1.2239
До Райфайзен (България) Фонд Облигации	консервативен	1.2467	1.2467	1.2467	1.2431
До Райфайзен (България) Балансиран Фонд	балансиран	0.8642	0.8642	0.8642	0.8574
До Райфайзен (България) Фонд Акции	фонд в акции	0.8660	0.8660	0.8660	0.8594
До Райфайзен (България) Балансиран Доларов Фонд	балансиран	0.7594	0.7594	0.7594	0.7517
До Райфайзен (България) Фонд Защитени Инвестиции в Евро	консервативен	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
До Райфайзен (България) Фонд Защитени Инвестиции в Евро	консервативен	1.0063	1.0063	1.0063	0.9560
Свободен период от 19.01.2010 до 28.01.2010					
Лимитиран период от 29.01.2010 до 28.04.2010					
Сентинел Асет Мениджмънт АД	паричен пазар	1.1567	1.1567	1.1567	1.1567
До Договорен фонд Сентинел - Ралид	балансиран	1.0220	1.0220	1.0220	1.0169
До Договорен фонд Сентинел - Принсипал	балансиран	1.0220	1.0220	1.0220	1.0169
Стандарт Асет Мениджмънт АД	балансиран	8.0331	8.0331	8.0331	8.0331
До Стандарт Инв. Балансиран Фонд	фонд в акции	6.9077	6.9077	6.9077	6.9077
До Стандарт Инв. Високодоходен Фонд	фонд в акции	2.8967	2.8967	2.8967	2.8967
До Стандарт Инв. Межднароден Фонд	консервативен	10.3446	10.3446	10.3446	10.3446
До Стандарт Инв. Консервативен Фонд	консервативен	10.3446	10.3446	10.3446	10.3446
Статус Капитал АД	Клас А за поръчки до 200000 лв			Клас А за поръчки над 200000 до 300000	Клас А за поръчки над 300000
До Статус Нови Акции	фонд в акции	0.7796	0.7796	0.7796	0.7681
До Статус Финанс	фонд в акции	0.4415	0.4394	0.4394	0.4350
Ти Би Ай Асет Мениджмънт ЕАД	фонд в облигации	316.0679	316.0679	316.0679	315.1201
До Ти Би Ай Еврофонд	ниско риск	13.2343	13.2343	13.2343	12.9755
До Ти Би Ай Комфорт	балансиран	12.2401	12.2401	12.2401	11.8878
До Ти Би Ай Хармония	фонд в акции	8.6591	8.6591	8.6591	8.4452
До Ти Би Ай Динамик	балансиран	20.4396	20.4396	20.4396	20.4396
До Ти Би Ай Съкровище	балансиран	20.4396	20.4396	20.4396	20.4396
ЦБ Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	6.6887	6.6887	6.6887	6.6553
До ЦБ Лидер	балансиран	8.0623	8.0623	8.0623	8.0220
До ЦБ Актив	консервативен	11.0084	11.0084	11.0084	10.9809
До ЦБ Гарант	консервативен	11.0084	11.0084	11.0084	10.9809
Юг Маркет Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	1.2171	1.2171	1.2171	1.1927
До Юг Маркет Максимум	балансиран	1.0550	1.0550	1.0550	1.0444
До Юг Маркет Оптима	балансиран	1.0550	1.0550	1.0550	1.0444

Източник: БВД (www.bvd.bg)

www.sentinel-am.bg		тел. 02/980 14 26			
Договорен фонд	Емисионна стойност	Стойност за еден дял 22.03.2010 г.		Доходност	
		Цена на обр. узк.	От началото на годината	От началото на годината	За последните 12 месеца
Сентинел - Принсипал	1.0220 лв.	1.0067 лв.	1.0169 лв.	0.76%	13.11%
Сентинел - Ралид	1.1567 лв.	1.1567 лв.	1.1567 лв.	0.96%	3.98%

За ДФ „Сентинел - Принсипал“ разходите по емитуването в размер на 0.5 % и по обратното изкупуване в размер на 1 % от НСА на един дял са включени в емисионната стойност, респективно в цената на обратно изкупуване за дяловете, вържани по-малко от 90 дни. За ДФ „Сентинел - Ралид“ емисионната стойност и цената на обратно изкупуване са равни на НСА на един дял.

Цените са валидни за поръчки, подадени на 19 март 2010 г.

www.otp Fund Management			
Взаимен фонд	Нетна стойност на акцията (НСАД)	Емисионна стойност (цена при покупка)	Цена при обратно изкупуване
Цени за 1 дял за 23/03/2010			
ОТП Централно-европейски фонд в акции	€ 1,165841	€ 1,189158	€ 1,160012
ОТП Международен фонд в акции - Ю Ви Ес Фонд на фондовете	€ 0,905995	€ 0,92415	€ 0,901465
ОТП - Ди Ви Ес Фонд на фондовете в акции от развиващи се пазари	€ 0,803197	€ 0,819261	€ 0,799181

Цените са валидни за поръчки, подадени на 17/03/2010 г. Включените в цените разходи са както следва: при придобиване - 2.00% от НСАД, но не по-малко от 10 евро (левобата

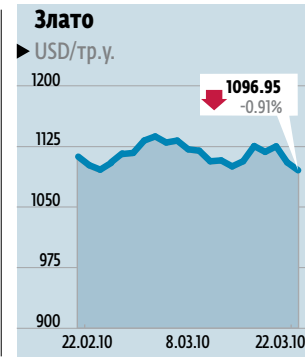

Стока на деня

19.8

► USD се повиши кафеето на борсата в Ню Йорк и достигна 2940.9 USD/m

” По време на борсовата сесия в понеделник кафето добави 0.68% към стойността си и по този начин се нареди сред малкото стоки, които се търгуваха с повишение

” Цената на златото отбеляза ново понижение и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1097 USD/тр.у. Основната причина за това беше доларът, който загуби 0.3%

Цифра на деня

2.49

► процента загуби никелът по време на вчерашната борсова сесия и достигна 21855 USD/m

” Металът отново се нареди сред губещите на пазара, като сваля повече от 550 USD от стойността си, нареждайки се до всички останали губещи метали

Захарта поевтиня с 27% от началото на годината

” На борсата в Лондон цената на рафинираната захар с доставка през май загуби 2.71% и се търгуваше за 512 USD/t

► Ако темпът на спад се запази до края на този месец, цената ще слезе под 400 USD/m

СНИМКА BLOOMBERG

Базираната в Дубай компания за рафиниране на захар Al Khaleej Sugar Co. обяви, че продажбите на предприятието не само не се увеличават, след като захарта слезе от рекордните цени над 700 USD/t до сегашните близо 500 USD/t, а и намаляват прогресивно. Обяснението на този феномен може да се търси при спекулантите, които продължават да изчакват цените да слязат до още по-ниски нива.

Според генералния директор на компанията

Кира Раджа в момента се купува абсолютният минимум, достатъчен единствено да задоволи до някаква степен физическото търсене на суровината, без да се правят никакви спекулативни сделки. Според нея в момента ситуацията е идентична с тази, която се наблюдаваше в началото на годината, когато беше достигната невиджданата цена от 765 USD/t.

Оттогава досега бялата захар загуби 27% от стойността си основно заради „бойкота“ на Египет и Пакистан, които продължават да забавят своите поръчки. Индия, която е най-големият вносител в света, от своя страна увеличи прогнозите си за количествата захар, които ще бъдат рафинирани в страната. По този начин обемите от рафинирана захар в глобален мащаб

през 2010-2011 г. ще се увеличат с 2.2% спрямо периода 2009-2010 г.

На борсата в Лондон цената на рафинираната захар с доставка през май, загуби 2.71% и се търгуваше за 512 USD/t. При нерафинираната захар също бяха отчетени големи загуби, а на борсата в Ню Йорк фючърсите й загубиха 3.06%, котирайки се за 391.32 USD/t.

Обзор

Нов драстичен спад в цената на петрола

Петролът започна лошо новата седмица, загубвайки повече от 2% от цената си. След като на предходните пет сесии тя успя да прекрачи границата от 82 USD/б, в първия ден на новата седмица слезе до 78.97 USD/б, което е понижение с 2.12%.

Както обикновено, основният заподозрян си остава доларът, който успя да наддее над европейската валута, покачвайки се с 0.18% до 1.3506 EUR/USD. Това се случва, след като в неделя германският канцлер Ангела Меркел даде интервю пред радио Deutschlandfunk. Там тя отбеляза, че европейските лидери

” На борсата в Ню Йорк фючърсите на суровия петрол за април отчетоха спад от 2.12%, достигайки по този начин до 78.97 USD/б

не бива да създават излишни илюзии пред гръцките инвеститори за евентуална помощ от страна на Европейския съюз с цел подпомагане на гръцката икономика по какъвто и да било начин.

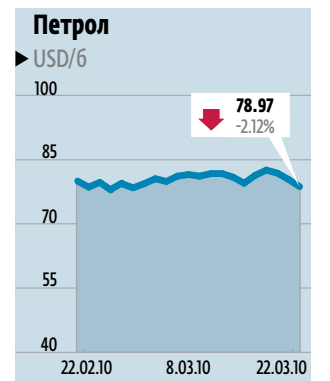
Повод за тези думи станаха изявленията на гръцкия премиер Георгиос Папандреу и президента на европейската комисия Жозе Барозу, които обявиха по-рано, че на срещата на върха, която ще се състои на 25 и 26 март в Брюксел, ще бъде разяс-

нен план за спасяването на гръцката финансова система. Думите на канцлера Меркел отекнаха силно в ушите на инвеститорите, които отново се отдръпнаха от еврото и заложиха на долара, който пък от своя страна подби цената на нефта.

► Спот цени на суров петрол

USD/б	Вид	Последна цена
СРЕДИЗЕМНО МОРЕ		
	ИРАНСКИ ТЕЖЪК	76.38
	СИБИРСКИ	76.28
	УРАЛСКИ С-Ф	76.28
	САХАРСКИ	79.3
СЕВЕРНО МОРЕ		
	БРЕНТ	76.86
	ОСБЕРГ	78.11
	ЕКОФИСК	77.96
	СТАТФОРД	78.84
	ФОРТИС	76.86
	ФЛОТА	75.34
	УРАЛСКИ СИ	75.6
ЗАПАДНА АФРИКА		
	БОНИ ЛЕК	80.08
	КУА ИБОЕ	79.2
	ФОРКАДОС	79.88
	КАБИНДА	78.35

► Спот цени на петролни продукти

USD/t	Вид	Купува	Продава	Условия на доставка	Спецификации
	БУТАН С	720	730	СIF	
	ПРОПАН	665	675	СIF	
	БЕНЗИН СУПЕР	771	773	СIF	
	БЕНЗИН СУПЕР	760	762	FOB	
	АВИОГОРИВО	650.25	650.25	FOB	
	НАФТА	697	699	СIF	
	ГАЗБОЛ	653.75	650.25	СIF	
	ДИЗЕЛ F	678	680	FOB	50PPM
	МАЗУТ	475	477	СIF	1.0%HSFO
	МАЗУТ	436	438	СIF	3.5%HSFO

► Цени на цветни метали

USD/t	Метал	Цена на разплащане	Купува 3 м.	Продава 3 м.
	МЕД	7300.5	7333	7337
	КАЛАЙ	17625	17400	17600
	ОЛОВО	2140	2158	2159.5
	ЦИНК	2217.5	2246.5	2250
	АЛУМИНИЙ	2192.5	2233	2234.25
	НИКЕЛ	21855	21975	21990
	АЛУМИНИЕВА СПЛАВ	2060	2075	2100

► Спот цени на благородни метали

USD/тройунция	Метал	Купува	Продава	Най-висока	Най-ниска
	ЗЛАТО	1095.3	1096.05	1108.8	1092.47
	СРЕБРО	16.63	16.67	17.01	16.6
	ПЛАТИНА	1582	1585	1609	1572.55
	ПАЛАДИЙ	454.5	456.5	468.25	451.68

► Срочни цени на пшеница

USD/t	Произход/място на доставка	Вид	Условия на доставка	Март
	МЕКСИКАНСКИ ЗАЛИВ	ХЛЕБНА	FOB	193.25
	АВСТРАЛИЯ	ХЛЕБНА	СПОТ	484.76
	ФРАНЦИЯ РУАН	ХЛЕБНА	СПОТ	167.88
	АНГЛИЯ	ХЛЕБНА	ИЗТ. БЪРЯГ	166.71
	ГЕРМАНИЯ	ХЛЕБНА	СIF БАЛТИЙСКО МОРЕ	-
	УНГАРИЯ	ХЛЕБНА	СIF УНГАРИЯ	-
	УКРАИНА	ХЛЕБНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	198.15
	РУСИЯ	ФУРАЖНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	135.98

► Срочни цени на агрокултури

Вид	Борса	Единица	Април
Царевица	СВОТ	USD/bu.	372
Ечемик	АСЕ	USD/MT	130.84
Памук	NYBOT	USD/lb.	82.07
Какао	NYBOT	USD/MT	2802
Кафе	NYBOT	USD/lb.	131.4
Рапица	АСЕ	USD/MT	363.81
Ориз	СВОТ	USD/cwt	12.64
Обес	СВОТ	USD/bu.	223.5
Соя СВОТ	USD/bu.		959.25

► Срочни цени на агропродукти

Вид	Борса	Единица	Април
Захар	NYBOT	USD/lb.	18.02
Соево масло	СВОТ	USD/lb.	39.34
Портокалов сок	NYBOT	USD/lb.	144.75
Мляко	СМЕ	USD/cwt	12.45
Обезмаслено мляко	СМЕ	USD/cwt	105.75
Масло	СМЕ	USD/lb.	147
Денатуриран етанол	СВОТ	USD/gal.	1.64

Борси: СВОТ - Чикагска стокова борса; СМЕ - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; АСЕ - Австралийска стокова борса
Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг.; 1 бу. царевица = 25.4016 кг.; 1 бу. обес = 15.4224 кг. 1 lb. = 0.4536 кг.; 1 MT = 1000 кг.; 1 cwt = 50 кг.; 1 gal. = 3.785 л.; 1 USD = 1 U.S. cent

Източник: Bloomberg

Делът на ВЕИ енергията ще нараства

Компаниите в сектора търсят финансиране чрез IPO, сливания и придобивания

Компаниите, които се занимават с възобновяема енергия, може да се обърнат към финансовите пазари за набиране на средства през тази година вместо сливания като начин за разширяване на дейността си, заявиха от Morgan Stanley, водещ мениджър на повечето емисии първоначално публично предлагане в индустрията през 2009 г.

Компанията за финансови услуги управлява 2.85 млрд. USD чрез IPO във фирми за слънчева и вятърна енергия, както и от биомаса през миналата година.

Тя измести предишния лидер Credit Suisse Group AG, която отива на шесто място с 539 млн. USD под управление, сочи изследване на Bloomberg.

9

процента ще нарасне броят на вятърните турбини в света през 2010 г.

63

млрд. USD са инвестирани във вятърни турбини през 2009 г.

Инвестиции

Европейските компании ще трябва да инвестират над 1 трлн. EUR (1.36 трлн. USD) през следващото десетилетие за подмяна на централите и на остарелите мрежи за пренос, които да отговарят на изискванията за опазване на околната среда. Инвестициите във възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) в световен мащаб паднаха с 6% до 162 млрд. USD през 2009 г.

Сливания и придобивания

В друга класация Credit Suisse е водач през миналата година сред съветниците по сливания и придобивания на компании, като сделките достигат 2.54 млрд. USD.

Goldman Sachs Group Inc. е втора със сключени сделки по прехвърляния за 1.61 млрд. USD. Индустрията, включително секторите на вятърната и слънчевата енергия, както и на биогоривата, са готови за по-нататъшно

консолидиране.

Производителите на различните видове слънчева енергия ще бъдат между секторите с най-много сливания и придобивания през тази година, смята Майкъл Молнар от Greentech Capital Advisors. Малки компании за производство на енергия от ВЕИ излизат на пазара и затова се нуждаят от големи капитали. Често пъти има смисъл да си намериш голям стратегически партньор или да бъдеш купен от голяма компания, твърди Молнар.

Турбини на газ

През последното десетилетие множество компании инвестираха с турбини, работещи на газ, защото са значително поевтини и замърсяват по-малко от тези, използващи въглища. Това доведе до нарастване на потреблението на газ с 20% за последните 20 години. Но и турбините на газ отделият въглероден двуокис.

Предвид очакваното затягане на мерките за ограничаване на въглеродните емисии това ще увеличи разходите за компаниите. Ето защо те също се обръщат към възобновяеми източници на енергия.

Миналата година 63 млрд. USD са били инвестирани във вятърни турбини и това е довело

Компаниите за производство на енергия се насочват към вятърни централи заради спад в цените на турбините

СНИМКА BLOOMBERG

до увеличение на капацитета с 37.5 гВт до общо 157.9 гВт според Global

Wind Energy Council. Една трета от тези турбини са в Китай, която удвои капа-

цитата си до 25 гВт.

Според изчисления на Bloomberg инсталирането на вятърни турбини в световен мащаб ще се увеличи с 9% през тази година, което се равнява на 42 гВт мощност. Тази мощност се постига от 34 ядрени централи.

Причината за интереса към вятърните турбини е падането на цените им през последните две години с около 15%. Ако се сбъднат прогнозите, тази година енергията от вятърни турбини може да снабдява 12.3 милиона домове.

Ниските цени означават повече електричество за същите цени. Друго предимство е, че вятърните турбини се инсталират сравнително лесно и после лесно капацитетът им може да бъде увеличен.

Делът на ВЕИ на енергийния пазар в световен мащаб може да се качи от сегашните 2.5 до 9% до 2030 г., докато употребата на газ остава на 21%, прогнозира International Energy Agency.

Енергията от вятърни централи най-вероятно ще се конкурира с изкопаемите енергийни източници за субсидии в рамките на следващите четири години, смятат от Ecolutions, които инвестират във ВЕИ проекти в Европа и Азия.

Корпоративни съобщения и обяви на държавни институции

Приложение № 1

ПОКАНА ЗА ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА „ЕЙЧ БИ ДЖИ ФОНД ЗА ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ“ АДЦИЦ

„Светът на директорите на „ЕЙЧ БИ ДЖИ ФОНД ЗА ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ“ АДЦИЦ, Варна, на основание чл. 223 ТЗ, свиква редовно общо събрание на акционерите, което ще се проведе на **26.IV.2010 г. от 11.00 часа** в гр. Варна, бул. „Цар Освободител“ № 25, при следния дневен ред:

1. Доклад на Съвета на директорите за дейността на дружеството за 2009г.; **проект за решение** - Общото събрание приема Доклада на Съвета на директорите за дейността на дружеството за 2009г.; 2. Изслушване доклада на независимия одитор за финансовия отчет на дружеството за 2009 г.; **проект за решение** - Общото събрание приема доклада на одитора за годишния финансов отчет на дружеството за 2009 г.; 3. Приемане финансовия отчет на дружеството за 2009 г., проверен и заверен от регистриран одитор; **проект за решение** - Общото събрание приема годишния финансов отчет на дружеството за 2009 г., проверен и заверен от регистриран одитор. 4. Приемане на междинен финансов отчет, във връзка с т. 6 от дневния ред, на основание чл. 116 в, ал. 7 от ЗППЦК и чл. 49, ал. 3 от Устава, за периода от началото на текущата година до последния ден на месеца, предхождащ месеца, в който е обявена поканата за свикване на общо събрание; **проект за решение** - Общото събрание, във връзка с т. 6 от дневния ред, на основание чл. 116 в, ал. 7 от ЗППЦК и чл. 49, ал. 3 от Устава, приема междинен финансов отчет, за периода от началото на текущата година до последния ден на месеца, предхождащ месеца, в който е обявена поканата за свикване на общо събрание. 5. Разпределение на финансовия резултат за 2009 г.; **проект за решение** - Общото събрание приема решение финансовият резултат за 2009 г. - печалба в размер на 3 622 хил. лева да се коригира съгласно чл.10, ал.3 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел. След направената корекция няма печалба за разпределение и дружеството не разпределя печалба за 2009 г. 6. Освобождение от отговорност членовете на Съвета на директорите за дейността им през 2009 г.; **проект за решение** - Общото събрание освобождава от отговорност членовете на Съвета на директорите за дейността им през 2009 г. 7. Преизбиране на Теодора Иванова Попова, като Прес-

седател и Изпълнителен член на Съвета на директорите; **проект за решение** - Общото събрание преизбира Теодора Иванова Попова, като Пресседател и Изпълнителен член на Съвета на директорите, областен да представлява дружеството; 8. Определяне възнаграждението на членовете на Съвета на директорите за 2010 г.; **проект за решение** - Общото събрание приема предложението на пресседателя на СД за определяне възнаграждението на членовете на СД за 2010 г., а именно: да се запази досегашния размер на възнаграждението на членовете на Съвета на директорите за 2010 г.; 9. Избор на одитор за проверка и заверка на годишния финансов отчет на дружеството за 2010 г.; **проект за решение** - Общото събрание избира регистриран одитор Магдалена Славчева Стоянова с дипломат номер 0563/2001г., да провери и завери годишния финансов отчет на дружеството за 2010 г. 10. Други въпроси.

Поканват се всички акционери на дружеството да вземат участие в работата на ОС, лично или чрез редовно упълномощен представител. Общият брой на акциите на дружеството е 650 000 (шестстотин и петдесет хиляди) обикновени безналични акции, с номинална стойност от 1 (един) лев. Всички акции на дружеството са от един клас, като всяка от притежаваните акции дава право на един глас в общото събрание на дружеството. На основание чл. 115б, ал. 1 от ЗППЦК правото на глас в общото събрание се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрите на Централния депозитар на 12 април 2010 г. съгласно списък, предоставен от последния.

Акционери, които повече от три месеца притежават акции, представляващи поне 5 на сто от капитала на „Ейч Би Джи фонд за инвестиционни имоти“ АДЦИЦ, могат след обявяването в търговския регистър на настоящата покана, да включват други въпроси в дневния ред на общото събрание по реда на чл. 223а от ТЗ, като не по-късно от 15 дни преди откриването на общото събрание представят за обявяване в търговския регистър списък на въпросите и предложенията за решения по тях. С обявяването в търговския регистър въпросите се смятат включени в предложението дневен ред. Най-късно на следващия работен ден след обявяването акционерите представят списъка от въпроси, предложенията за решения и писмените материали по сегалището и адреса на управление на дружеството, както и на Комисията за финансов надзор.

Акционерите имат право да правят предложения за решения на въпросите, включени в дневния ред на общото събрание, като крайния срок за упражняване на това право е приключване на разискванията по съответната точка от дневния ред, преди гласуването на решението по нея.

По време на общото събрание акционерите на дружеството има право да поставят въпроси по всички точки от дневния ред, както и да поставят други въпроси, независимо дали предложението са свързани с дневния ред.

Регистрацията на акционерите и техните пълномощници ще се извършва в деня на общото събрание от 9,30 часа до 10,30 часа на мястото на провеждане на събранието.

Акционерите – юридически лица, се представляват от законните си представители, които се легитимират с удостоверение за актуална регистрация на юридическото лице и документ за самоличност. Акционерите – физически лица, се легитимират с документ за самоличност.

Пълномощниците на физическите и юридическите лица трябва да са упълномощени с изрично писмено пълномощно, със съдържание отговарящо на изискванията на чл. 116, ал. 1 от ЗППЦК, както и да представят документ за самоличност и удостоверение за актуална регистрация на упълномощителя, когато е юридическо лице. Преупълномощаването с правата, предоставени на пълномощника, съгласно даденото му пълномощно е нищожно, както и пълномощно, дадено в нарушение на правилата по чл. 116, ал. 1 от ЗППЦК, е нищожно.

Удостоверението за търговска регистрация, както и пълномощното за представителство в Общото събрание на акционерите, издадени на чужд език трябва да бъдат съпроводени с легализиран превод на български език, в съответствие с изискванията на действащото законодателство.

Писмените материали за събранието и образеца на писмено пълномощно на хартиен носител са на разположение на акционерите на адреса на управление на дружеството в гр. Варна, бул. „Цар Освободител“ № 25, всеки работен ден от 9,00 часа до 16,30 часа и при поискване им се предоставят безплатно.

Не е приложимо гласуването чрез кореспонденция или електронни средства.

При липса на кворум, ОС ще се проведе по реда на чл. 227, ал. 3 от Търговския закон на 10.V.2010 г. от 11 ч. на същото място и при същия дневен ред и при същите изисквания и процедура за регистрация. В дневния ред на новото заседание не могат да се включват точки по реда на чл. 223а от ТЗ.”

Председател и Изп. член на Съвета на директорите на „Ейч Би Джи фонд за инвестиционни имоти“ АДЦИЦ Теодора Попова

„АТМ БЪЛГАРИЯ“ ООД

Съобщава, че на основание чл. 128, ал. 2, във вр. с чл. 121, ал. 1 от ЗУТ на 26.03.2010 г. от 10.00 часа в залата на Община Айтос ще проведе обществено обсъждане на обект:

ПУП- Парцеларен план за кабелно трасе в обхват имот с номер 013019, находящ се в землище с. Караново, община Айтос

Пари

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

Цена за публикация:
0.66 лв./колон мм/ без ДДС

Срок за подаване на заявките: до 11 ч. в
деня преди публикация

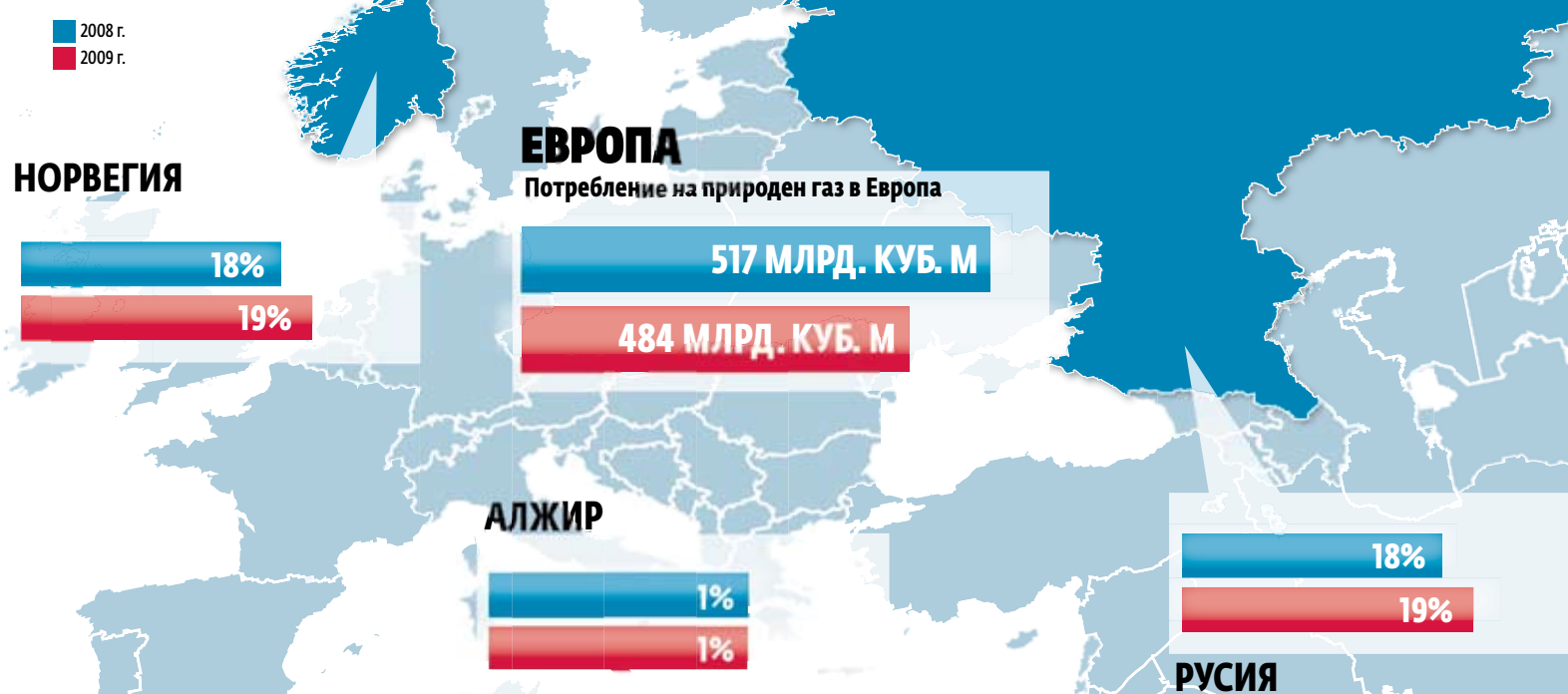
Търгове, конкурси, Корпоративни промени, Покани за обществени поръчки, Търгови предложения Изменения по наредби, Процедури по приватизация, Уведомления и други обяви от частната и държавната сфера

За допълнителна информация и заявки: тел.02/4395 853, e-mail: reklama@pari.bg

Газовият пазар е заплаха за "Набуко" и "Южен поток"

Свърхпредлагането на газ означава ниски цени и бавно възвръщане на инвестициите в тръбопроводи

Кой какъв дял от газовия пазар на ЕС държи?

Темата за газопроводите "Набуко" и "Южен поток" се обсъжда отдавна, но в последно време приказките все по-осезаемо вземат връх над реалните практически действия за реализация на двата проекта. Строежът на тръбопроводи с дължина хиляди километри има сложен геополитически контекст, който понякога замъглява чисто икономическата логика на начинанието. А в последните месеци на световния газов пазар протичат драматични промени, които някои експерти наричат "тиха революция".

Ефектът на кризата

Най-очевидният факт е, че за пръв път от много време насамот цените на нефта и на природния газ се движат в противоположни посоки. Петролните котировки вървят нагоре, а газовите - надолу. Това се дължи на няколко фактора. На първо място икономическата криза натиска надолу газовото потребление в индустрията. Второ, наличните количества втечен газ се увеличават, а разходите за производство и транспорт намаляват. Третата новост е най-коментирана напоследък. Става дума за рязкото нарастване на добива на природен газ от възлищни пластове и най-вече от шисти в Северна Америка. Голяма част от еуфорията около новия вид газ е изкуствено напompана,

но така или иначе балонът на оптимистичните очаквания се надува и това допълнително натиска газовите цени надолу.

Рисковете

Нуждата от диверсификация на газовите доставки на европейския пазар въобще не е намаляла, но на фона на спадналото търсене и скъпия финансов ресурс строежът на големи газопроводи изглежда все по-рисков. Този фактор обаче влияе в различна степен на "Набуко" и "Южен поток". Първият газопровод трябва да се строи от консорциум от няколко търговски дружества, а зад втория стои главно "Газпром" - могъща корпорация, контролирана от руската държава. Ясно е, че руският гигант може да поеме по-големи рискове и да вложи повече геополитически мотиви в своите проекти, отколкото акционерите в "Набуко".

Ключов недостатък

Главната слабост на "Набуко" си остава липсата на достатъчно газ за захранването му. Странно изглежда, че в консорциума няма нито една компания, която реално да добива газ в Каспийския регион. В последно време този ключов недостатък се опитва да отстрани германската RWE, която влезе в "Набуко" едва през 2008 г. - доста след останалите акционери.

Германците са активни и на източния, и на западния бряг на Каспийско море. В Туркменистан те получиха концесия за разработване на нефтено-газов блок в морския шелф, но реален добив едва ли ще има преди 2018-2020 г. Новината от този месец е, че в Азербайджан RWE подписа договор за проучването на газовото находище "Нахчиван", където според прогнозните данни може да има до 300 млрд. куб. м газ. Смуцаващо е, че през 1997 г. въпросното находище вече е било давано на концесия на консорциум от американската ExxonMobil и азербайджанската държавна компания ГНКАР. В резултат на направените сондажи американците го оценяват като безперспективно и през 2002 г. го изоставят, като дори плащат компенсация от 30 млн. USD. Разбира се, работата на RWE може да бъде по-успешна, но дори и при оптимистичен сценарий на германците ще им трябват поне няколко години, преди да успеят да добият газ за "Набуко" от "Нахчиван".

Големите надежди

Най-големи надежди акционерите в "Набуко" възлагат на старта на добива от втората част на проекта "Шах-Дениз" в Азербайджан. Но той не може да се очаква преди втората половина на 2016 г., и то при условие, че работата по него започне веднага.

Освен това ситуацията около азербайджанския газ е много комплицирана и въобще не е сигурно, че той няма да поеме към Русия, Иран и дори към Сирия вместо към Европа.

В "Южен поток" нещо скърца

На пръв поглед всички тези почти непреодолими пречки пред "Набуко" би трябвало да вдъхнат ентузиазъм на "Газпром" и италианската ENI, които ще строят конкурентния газопровод "Южен поток". Но през този месец стана ясно, че партньорството между двете компании съвместен проект все още има много неясноти. Противоречията излязоха наяве след едно странно изказване на директора на ENI Паоло Скарони, който неочаквано предложи "Южен поток" и "Набуко" да се обединят след пресичането си на българска територия. Идеята е смуцаваща. Първо, защото от ENI не уточниха как точно си представят на картата маршрута на обединения газопровод, и, второ, защото в България "Южен поток" се разделя на два лъча и ако ще се съединява с "Набуко", то очевидно става дума за обединение не на два, а на три тръбопровода, което няма как да стане. Впоследствие предложението на Скарони бе отхвърлено от "Газпром", но остава въпросът защо ди-

ректорът на ENI споделя толкова важна идея първо с медиите, а не със своите руски партньори. Най-вече излезе и противоречието между руснаци и италианци относно влизането в "Южен поток" на френската компания EdF. От "Газпром" смятат, че французите трябва да купят част от дяловете на ENI, а Скарони иска и "Газпром" да намали пропорционално своя дял, който сега е 50%.

Забавяне във времето

Така или иначе за разлика от "Северен поток", който свързва Русия с Германия през Балтийско море, проектът "Южен поток" все още не е стигнал до точката, от която няма връщане назад към отказ от реализацията на газопровода. Някои московски експерти смятат, че при сегашните намалели продажби на руски газ в Европа наличните експортни тръбопроводи са достатъчни за "Газпром" и не си струва да се хвърлят милиарди за "Южен поток". Подобни аргументи сигурно няма да накарат Москва да се откаже от проекта, но може да го забавят във времето.

Парадоксът

При тази ситуация като че ли най-големите надежди за скорошна диверсификация на газовите доставки за България трябва да се възлагат на връзката с тръбопровода Турция - Гърция. ЕС вече се

съгласи да плати около една трета от стойността на това съоръжение, която, сравнена с "Набуко" или "Южен поток", е многократно по-ниска. Парадоксалното е, че неразбирателството между Турция и Азербайджан за експорта на азербайджанския газ в крайна сметка може да се окаже от полза за България. Ако противоречията между Баку и Анкара се запазят, то количествата газ, преминаващи през турска територия, няма да са достатъчни, за да оправдаят дострояването на тръбопровода Турция - Гърция на запад през Адриатическо море до Италия. Ако огромният италиански пазар бъде изваден от уравнението на азербайджанския газ износ, то има много по-голяма вероятност да останат известни количества за България, които страната ни да получи чрез връзката с Гърция.

Прогнозите

Според най-новите прогнози на Международната енергийна агенция свърхпредлагането на световния газов пазар ще се запази поне до 2015 г. Това означава ниски цени и забавено връщане на инвестициите в големи тръбопроводи - факти, които трябва да намерят отражение в подготвяната енергийна стратегия на България.

Пламен Димитров,
Българско геополитическо
гружество

Парцелите за логистични бази поевтиняха с 30%

Интерес има, но продажбите стават много бавно, твърдят брокери

Цените на парцелите, които са подходящи за изграждане на логистични, търговски и бизнес обекти, поевтиняха с 30%. Вече има предлагане на имоти на разумни цени, съобщи управителят на агенция за недвижими имоти "Шанс-96" Симеон Митев.

Търсенето на парцели за индустриални нужди се е възродило, твърдят брокери. Големи западни дискаунт вериги търсели парцели за свои логистични бази. От около два месеца имало интерес и към терени, които са подходящи за строителство на аутлет центрове, сервиси за тирове, както и за малки производства. Търсени са парцели край Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора и Русе.

Инвеститорите искат определени имоти на определени локации, но не правят отстъпка от планираните ценови нива, обясни Симеон Митев. Той твърди, че сега няма компания, която да иска да плаща за въздух, т.е. дори и да е разрешено високо строителство, ако купувачът иска да построи само два етажа, той иска да плати само за тях, а не и за въздуха отгоре.

Очаквания и реалност

Купувачите обаче остават изненадани, защото няма драстичен спад от около 50%, какъвто очакват. Едва около 10% от собствениците на големи парцели с лица на булеварди били притиснати от невъзможност да си изплащат банковите кредити и затова трябва да продават бързо.

Невинаги обаче притиснатият финансово собственик има терен там, където купувачът търси. На пазара

се продават достатъчно имоти с намалени цени от началото на кризата. Заради нея обаче те се реализират много бавно.

Възможности с две лица

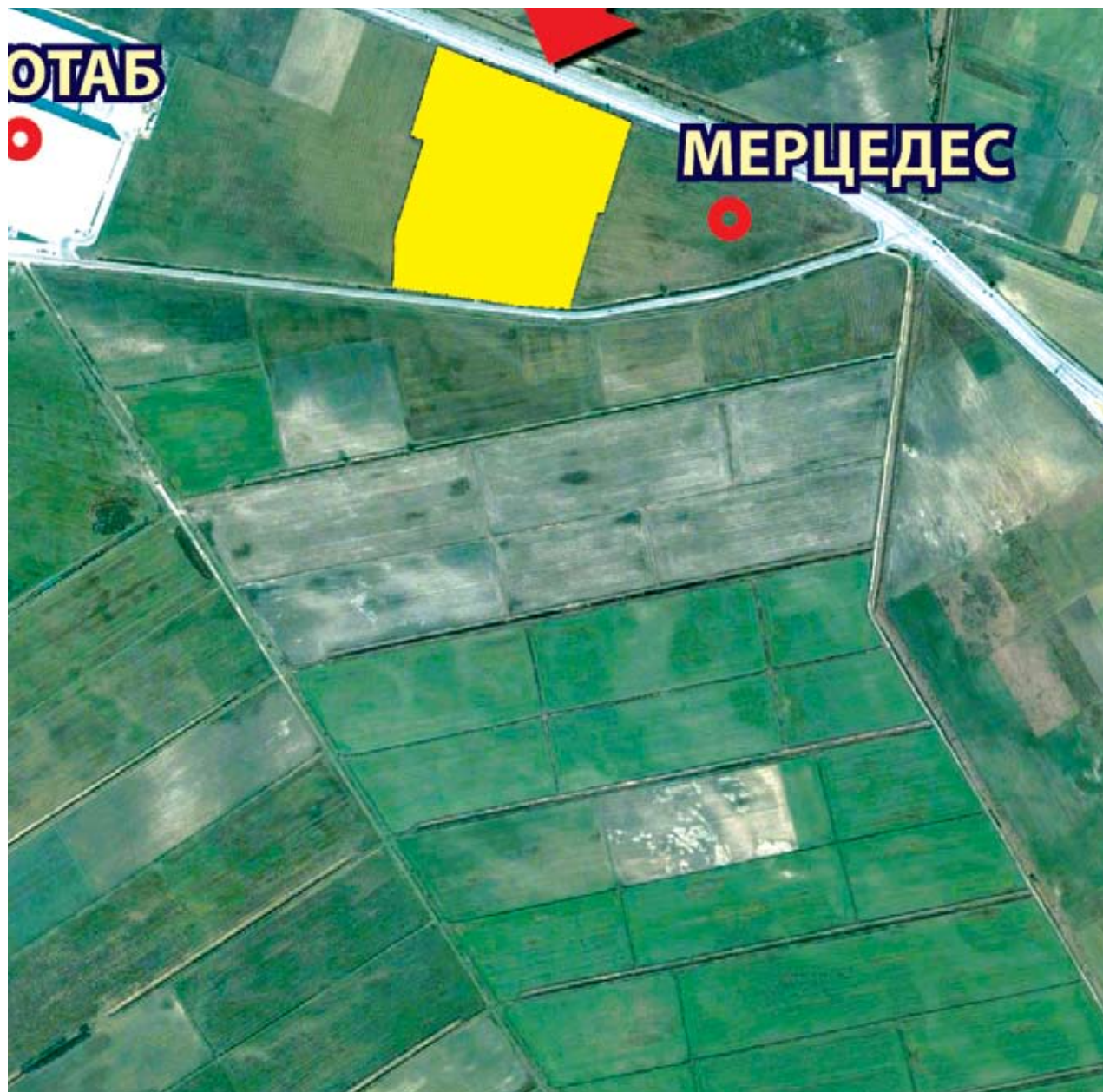
На входа на Пловдив при шоурума на "Мерцедес" се продава парцел от близо 70 дка. Имотът е между два главни пътя, като лицето на бул. "Марица" е 250 м. Имотът има разрешително за строеж и са започнати строително-монтажни работи. Земята е подходяща за логистичен център, ритейл парк и т.н. Той може да бъде купен в пакет с проекта или на части. Цената е 80 EUR на кв. м, каза Митев.

На входа за Пловдив от село Труд се предлага масив от 60-70 дка с цена 60-70 EUR на кв. м, съобщиха брокери. Третият парцел, обявен за продажба, подходящ за логистична база край Града на тепетата, е на "Пещерско шосе". Там са оферирани стотици декара, на които може да бъде построен аутлет център, твърдят брокери. Цената на парцела е свалена на 80-90 EUR на кв. м. Между "Била" и "Мосю Бриколаж" в Пловдив се продава също масив от 52 дка. Неговата цена варира от 120 до 200 EUR на кв. м, съобщиха брокери от Пловдив.

По-високата цена на скъпите парцели се определя от това, че те са разположени на булеварди или главни пътни артерии, твърдят брокерите.

Високо, високо, високо

Във Варна незначително защо цените на терените държат засега стойността си. Предполагам, че това е

► Имот от 70 дка (оцветено в жълто) с лице от 250 м на бул. "Марица" в Пловдив се продава за 80 EUR на кв. м

така, защото продавачите очакват руски купувачи, коментира Симеон Митев.

Част от оферираните имоти там са два големи парцела с офертни цени от 130 EUR на кв. м. Първият е с площ 8.2 дка и е срещу

шоурума на "Мерцедес" и "Бизнес парк Варна". Имотът има лице на главен път 113 м. Може да се ползва за логистичен център, ритейл, бензиностанции и др. Продава се за 130 EUR на кв. м. Вторият парцел е с площ от 15.6 дка. Той е разположен на магистралата на влизане от София на около 7 км преди отклонението за аерогарата. Неговото лице е 120 м.

Наголу, но накъде

Цените на имотите за индустриални и логистични нужди край Бургас са поевтинели с 30%, твърдят брокери от района. Терени от 10-20 дка на "Димитър Димов" в посока към аерогарата се продават на 100 EUR на кв. м, а преди цените са били 150-200 EUR на кв. м, каза Симеон Митев.

В местността Курт тепе на 2 км от магистрала "Тракия" има парцел от 60 дка с лице от 220 м. Имотът е със смесено предназначение, а офертната цена е 55 EUR на кв. м.

В Града на липите

В Стара Загора на бул. "Патриарх Евтимий" и Околовръстното шосе се продава парцел от близо 35 дка на цена 30-40 EUR на кв. м. На входа на града от магистрала "Тракия" има терен, отреден за мол. Парцелът е с 34.7 дка площ. Лицето към главния път е 150 м. Офертната цена е 55 EUR на кв. м.

Според брокери в Старозагорско има интересни имоти с минерална вода. Очаква се те да станат атрактивни за инвеститорите след около половин година. Сега имало спорадични запитвания за изграждане на центрове за балнеолечение от предприемачи, които търсят места с минерална вода с определен състав.

Край Дунав

В Русе се продава парцел в регулация на 1 км от града на пътя от София, в близост до магазин "Метро". Площта му е 19 дка, лицето е 150 м, имотът е в регулация, а цената

е 35 EUR на кв. м. Там може да се построи ТИР парк, логистична база или търговски център, обясни Митев.

До Благоевград

Край Благоевград се продават два окрупнени парцела от двете страни на входа на магистралата София - Благоевград след разклона за с. Рилци до ОМВ. Единият е от 7 дка. Лицето му е 130 м, а офертната цена е 50 EUR на кв. м. Вторият е от 2.5 дка и се предлага за 99 EUR на кв. м.

Изгодно

Сред най-евтините парцели са тези край Плевен и Видин. В местността Руссково бърдо край Плевен до "Метро" се продава имот с лица на два пътя с площ 18.6 дка. Цената е само 48 EUR на кв. м.

На ценовото дъно са парцелите, подходящи за складови бази край Видин. Там те се предлагат за скромните 15 EUR на кв. м, казват брокери от района.

Красимира Янева

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

” Инвеститорите искат определени имоти на определени локации, но не правят отстъпка от планираните ценови нива

Симеон Митев, управител на агенция "Шанс-96"

Банките не раздвижиха пазара на жилища извън София

Ефект от облекченото ипотекане ще има след няколко месеца, твърдят специалисти

Ръстът на ипотечното кредитиране през последните два месеца не води автоматично и до ръст на сделките за покупка на жилища. Това е мнението, върху което се обединиха брокери пред в. "Пари".

Гледат, но не купуват

Не може да се каже, че броят на сделките се е увеличил. По-скоро се увеличи броят на огледите, коментира Валентин Градев, управител на агенцията "Градев" във Варна. Според него банките не са либерализирали достатъчно условията си и лихвите не са паднали дотолкова, че да има сериозно раздвижване на жилищния пазар. Очаквам ефект от по-голямото ипотечно кредитиране да има след 2-3 месеца, каза Градев. По думите му във Варна най-често се търсят имоти между 40 000 и 60 хил. EUR. За тези пари може да се купи гарсонiera в централната част на Варна или тристаен апартамент в кварталите. Градев твърди, че по-скоро от началото на годината има

► Кредитирането засега се отразява на имотния пазар в София

задържане на цените, отколкото спад. Там средната цена на сключени сделки остава около 760 EUR на кв. м.

Застой

Задържане на цените от края на миналата година има и в Пловдив. В Града на тепетата средната цена си остава около 590 EUR на кв. м.

Кандидат-купувачите правят големи пазарлъци за сваляне на цените, твърдят брокерите.

Имотният пазар в Пловдив в последните два месеца е по-слаб в сравнение с края на миналата година, коментира Владимир Лафчиев от недвижими имоти "Виел". Според него независимо от по-голямата активност на банките хората са изключително предпазливи при

► Тихомир Тошев

Контра Заемите са двигател в 10-те най-големи града

► В 10-те най-големи града на страната като София, Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора, Плевен, Русе и т.н. раздвижването на жилищния пазар е заради активизирането от страна на банките при отпускането на ипотечни кредити, твърди изпълнителният директор на

"КредитЦентър" Тихомир Тошев.

► По думите му много от клиентите искат информация за банковите кредити, след като са гледали реклами за ипотечни заеми. ► Те казвали: Видяхме, че банките отново са започнали да отпускат кредити.

► Всъщност банките не са спирали да дават заеми, но хората са останали с такова впечатление, обясни Тошев. Той каза, че се търсят евтини имоти от

40 000 до 55 000 EUR.

► Клиентите теглят от 10 000 до 30 000 EUR за зраговете в провинцията и от 25 до 45 000 EUR за София.

► Според изпълнителния директор на "КредитЦентър" могомата на ипотечния кредит се завърща. Вече по-голяма част от покупките на жилища са с такъв заем. Имало единични случаи на плащания кеш и малък кредит. Кешовите участници на пазара се поуцърпаха през миналата година, твърди Тошев.

кително предпазливи при теглене на кредит.

В малките градове

В по-малките градове на страната няма голяма промяна на пазара при покуп-

ките на жилища сега в сравнение с втората половина на 2009 г., твърди и шефът на франчайз системата на "Адрес недвижими имоти" Веселин Венев. Според него населението извън по-

големите градове трудно се решава на покупка заради по-високата несигурност на доходите си. В по-малките градове хората още не са усетили увеличеното кредитиране, твърди Венев.

Наемателите на офиси предпочитат индивидуалните огледи

С един клиент се обикалят няколко сгради, преди той да направи избора си

Индивидуалните огледи остават предпочитани при предлагане на офиси под наем, въпреки че някои компании се опитват да предлагат и групови огледи на обновени или новопостроени сгради. Това показва проучване на в. "Пари" сред консултантски компании и сред инвеститори. При груповите огледи се определят часове в рамките на един ден, в които клиентите да видят сградата. Този тип огледи обаче са по-разпространени при наемането на търговски площи, твърдят експерти.

Подход към клиента

Не правим т. нар. групови огледи. Работим индивидуално, обясни Екатерина Начева, маркетинг и лизинг мениджър на "Соравия България" ООД - компанията, която изгражда офисния комплекс "Мегапарк" на

бул. "Цариградско шосе". Тя допълни, че близо 50% от 42 хил. кв. м офисни площи в първата част на комплекса са отдадени под наем.

От "Елта консулт" също обясниха, че залагат на индивидуалния подход. С един потенциален наемател се обикалят няколко сгради, за да може той да има по-голям избор, обясни пазарният анализатор на компанията Максим Жиански. Какъв имот ще наеме - нов или старо строителство, както и изборът между център и квартали на София зависи от средствата, които компанията може да отдели. Ако няма висок бюджет за наем, избира старо строителство. При избора между център и периферия обаче от значение е и дейността на фирмата. "Ако тя е свързана с държавните институции, везната на избора клони към центъра. Ако става дума за кол център, той може и да е в периферията на града", обясни Жиански. Немалко фирми обаче се възползват от екстрите, които предла-

гат компаниите, които управляват офисните сгради - поемане на разходи по преместване, довършителни работи иgratisни периоди за плащанията.

Прогнози

Инвеститорите в нови сгради се надяват, че с предлаганите екстри ще привличат повече наематели и при откриването на сградите те ще имат висока запълняемост. Прогнозите са, че компаниите, които са сравнително стабилни финансово, ще предпочетат да се пренесат в нови модерни офиси, които са и добре управлявани. Заради ръста в строителството на офисни сгради в последните години и настъпилата икономическа криза обаче ще има ръст на свободните офисни площи, прогнозираха преди време от различни консултантски компании в областта на недвижимите имоти. В София около 17% от площите, разположени в сгради в центъра, са свободни, а в периферията те достигат дори 25%.

Красимира Янева

► Консултантските компании и инвеститорите смятат, че груповите огледи с потенциални наематели на офиси ще са безрезултатни

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Медиа шоповете се борят да оцелеят

Свити бюджети и борба за отстъпки в цените са изпитание за рекламните посредници

Рекламният бизнес в България е един от най-тежко засегнатите сектори от икономическата криза. Пазарът се сви с около 25% през 2009 г. в сравнение с година по-рано. Телевизиите, които традиционно привличат най-много рекламодатели, свалиха рекламните тарифи с 25-30%. Промяна има и от страна на рекламодателите - компаниите се борят за по-ниски цени, по-високата ефективност и отчетност на резултатите от кампаниите. Основен потърпевш от промените, връхлетели сектора, са рекламните и медийните агенции.

Нов избор

Изминалата 2009 може да се нарече годината на конкурсите - тази тенденция се наблюдава и в световен мащаб - рекламодателите организират конкурси с цел намаляване на комисиони и крайни цени, коментира за в. "Пари" Десислава Хамамова, медия директор в агенция "ЗенитОптимедия". В повечето случаи конкурсите не са инициирани заради неудовлетвореност от работата на настоящата агенция, а по-скоро от желание за намаляване на разходите, което в крайна сметка води до влошаване на качеството на нашия продукт. Първо, от чисто финансова гледна точка - по-ниските постъпления

водят до намаляване на инвестициите в обученията на служителите, разширяване на изследванията и внедряването на нови продукти. Второ, екипите се демотивират, защото, колкото и да са работили по дадена стратегия, колкото и добри решения да са намерили, клиентът преценява на базата на ниво на комисиона и цени в медиите, допълва тя. Все по-често се провеждат конкурси за медийно обслужване, коментира за в. "Пари" Десислава Хамамова, ТВ медия директор в агенция "Пиеро 97". Клиентите, които са в правото си да търсят най-добра цена, започнаха да се допитват до няколко агенции за получаване на условия. Проблемът е, че това става хаотично и нерегламентирано.

Липсващо звено

Тенденцията рекламодателите да се договарят директно с медиите е съществувала винаги, но се засили в условията на криза, коментира Хамамова. Под натиска на борбата за пазарен дял телевизиите са склонни да водят преговори директно с клиентите. При големите национални телевизии обаче закупуването се реализира през медия агенциите независимо от директното договаряне, допълва тя. Не съм сигурна кой стои в основата на тази тенденция - рекламодателите или медиите, коментира Десислава Стоянова. Притеснени от намалените бюджети, някои от медиите са готови да продават с изключително високи нива

647.3

млн. лв. е
брутната стойност
на инвестициите
в телевизионна
реклама през 2009 г.

► **Водещите телевизии в България засега са спасителната спирка на медийните агенции**

СНИМКА BLOOMBERG

на отстъпките само за да задържат или привлекат даден рекламодател, допълва тя. От Българската асоциация на рекламодателите (БАР) са на различно мнение - много от компаниите, които са наши членове, не са променяли метода си на работа в скоро време, коментира за в. "Пари" от асоциацията. Още отпреди кризата много от тях са установили съвместни преговори с медиите заедно със своите медийни агенции. Така агенцията ръководи процеса и компанията рекламодател се включва във

финалния етап. Този начин на работа е доказано ефективен за всички страни, показва опитът на нашите членове, допълват от БАР.

Нотка оптимизъм

Най-активните рекламодатели през миналата година и в първите месеци на 2010 г. са компаниите от секторите фармация, козметика, телекомуникации, хранителни стоки и напитки. "Нестле" и "Фикосота синтез" продължават агресивното си поведение, което започнаха през 2009 г., като бележат съответно 14

и 8% ръст на инвестициите през първите два месеца на 2010 г., коментира Десислава Стоянова. "Крафт фуудс" и "Данон" също отбелязват ръст в инвестициите спрямо първите два месеца на 2009 г. съответно с 35 и 14%. Началото на годината е труден период за бранша, казва Десислава Хамамова. Повечето сделки и бюджети са в процес на договаряне, а клиентите са в позиция на изчакване, допълва тя. През март определено се наблюдава съживяване на пазара, коментират за в. "Пари"

Стефан Дьолае и Йордан Йорданов - управители на "MPG България".

Активизираща се автомобилните производители, които през януари и февруари 2010 г. отчетоха около 50% спад на продажбите. Свои кампании - за потребителски и ипотечни кредити, стартира и банковият сектор. Това също ще допринесе за по-бързото излизане от рецесията на фирмите за продажба на недвижими имоти и строителните компании, допълват шефовете на MPG.

Боряна Николаева

Мнение

Агенциите намалиха тарифите с 40%

В директното договаряне между рекламодатели и медии няма нищо лошо, стига това да става в период на нормален рекламен пазар и нормални нива на агентски комисиони.

В крайна сметка през 2009 г. рекламните и медия агенции са намалили тарифите си за обслужване през 2009 г. с около 40%. От една страна, медия шоповете и рекламните агенции се борят за увеличаване на ефективността от рекламата в условията на натиска на пазара, кризата и производителите, както и конкуренцията при намаляващи рекламни инвестиции.

От друга страна, те намаляват комисионите си за обслужване до нива, които ги поставят в ситуация, която е изпитание за оцеляване. Едно от

Стефан Дьолае и Йордан Йорданов
управители на "MPG България"

„ Pitch-ове е редно да се организират, но това трябва да става при абсолютно прозрачни правила и процедури

отрицателните явления на пазара през 2009 г. от страна на рекламодателите беше да обявяват конкурси за избор на рекламна или медия агенция като инструмент за намаляване на цените за обслужване и медия купуване.

Pitch-ове е редно да се организират, но това трябва да става при абсолютно прозрачни правила и процедури.

Позиция

Дълговете на фирмите са големият проблем

Най-големият проблем пред бизнеса е увеличаването на междуфирмената задлъжнялост. Желанието на клиентите все по-често е да договарят разсрочване на плащанията, а медия шоповете сами финансират сделките с медиите и всяка една кампания трябва да бъде предплатена. Все пак е ясно, че по-голямата част от медиите проявяват огромна толерантност в този момент и допускат също разсрочване на плащанията от страна на медия шоповете.

Има един много съществен проблем, свързан с пазарното поведение на рекламодателите, основно български компании. Те не разбират, че основната сила на медийните агенции не е в отстъпките, които дават, а в уменията на отделите им за медия планиране. Истинската ефективност на медийните агенции е в планирането, а това се разбира от малко български рекламодате-

Красен Краев
собственик и президент на MAG Communications - група от агенции за интегрирани маркетингови комуникации

„ Голяма част от pitch-овете са проформа конкурси, които се провеждат от рекламодателите с цел да натиснат титулярната си агенция за сваляне на цените

ли и те се подлъгват по примамливите условия за директни сделки. Но все пак директно договаряне допускат по-маргинални медии.

Да, има pitch-ове и за медийни агенции. За жалост клиентите пренебрегват професионализма на агенциите, като извличат от тях не най-ефективното предложение, а най-нискоценното, без да отчетат, че резултатите са за тяхна сметка.

?

КАК ДА
ИЗПРАТИТЕ
ВАШЕТО
БИЗНЕС
ПРЕДЛОЖЕНИЕ
НА ПРАВИЛНИЯ АДРЕС

За да е успешна вашата
маркетингова стратегия,
поръчай адресен списък.
www.daxu.com

ПРЕДИ ДА ПУСНЕШ ПИСМОТО!

Слънчев бряг затъва в лобистки борби пред сезона

На 4 май се решава кой ще управлява най-големия курорт

Кой и как да управлява активите на Слънчев бряг АД, ще решава на 4 май извънредното общо събрание на дружеството. Предстои смяна на членовете на директорския борд, а сред номинираните са представители на държавата, на община Несебър, на неправителствени организации и туроператорски фирми.

Очаква се държавата, която притежава 75% от книгата на дружеството, да стане арбитър в спора му с община Несебър и Съюза на собствениците в курорта.

Сред новите имена, предложени за членове на борда обаче, някои съзират опит да се окаже натиск по най-наболелия за комплекса въпрос - собствеността върху инфраструктурата му. Така в началото на туристическия сезон най-големият морски курорт в страната затъва в лобистки битки.

Скандал

Проблемът със собствеността и стопанисването на зелените площи, алеите и тротоарите на Слънчев бряг се изостри, когато преди година община Несебър пожела да ѝ бъдат преотстъпени безвъзмездно. Ръководството на дружеството се противопостави на това с мотива, че

ще бъдат оцетени миноритарните собственици, притежаващи 25% от акциите.

В изграждането на инфраструктурата дружеството е вложило всички средства от приватизацията на хотелите и ресторантите, незаконно ще е, ако сега тя бъде подарена, обяснява Малина Стратиева, изпълнителен директор на Слънчев бряг АД.

В скандала се намесва и Съюзът на собствениците, които през последните години отказват да плащат за поддръжка на инфраструктурата.

Дела

Срещу тях дружеството продължава да води съдебни дела. Според Стратиева 21 собственици на хотели и ресторанти дължат на държавата около 1 млн. лв. Инфраструктурата на комплекса да се управлява от държавата, а дейностите по поддръжката да се финансират от туристическата такса - това е предложението на сегашния борд на директорите, депозирано в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма на 7 октомври.

Становище досега в Слънчев бряг не е било получено. Инфраструктурата не трябва да е в местни ръце, защото жителите

► Инфраструктурата на курорта не трябва да бъде погарявана, казва Малина Стратиева

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

на Несебър са 23 000, а леглата само в източната част на комплекса са 100 000, обяснява Малина Стратиева.

Стратегия

Тя не смята, че в управлението трябва да участва и бизнесът, защото това обръща пирамидата обратно. Ангажимент на държавата е да разработи

обща стратегия за развитието на комплекса, съобразно която частните собственици да развиват своя бизнес.

В Слънчев бряг има 201 хотелиери и всеки от тях има собствени интереси, а управлението трябва да се извършва от независима страна, каквато е държавата.

Евгения Джорджева

Предложения

За нови членове в борда на директорите:

- Иво Маринов, заместник-министър на икономиката, енергетиката и туризма
- Соня Енилова, консултант в областта на резид-

налното развитие и управление на проекти

- Константин Лефтеров, общински съветник в Несебър
- Златко Димитров, зам. областен управител на Бургаска област
- Мария Михалева, управител на туроператорска фирма "Алма тур"

Летище Бургас изгражда нов терминал

► Новият пътнически терминал на летище Бургас ще може да приема 2.7 млн. пътници годишно

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

През миналата година авиопортът е обслужил 1.7 млн. пътници

В сила влезе планът за регулация и застрояване на летище Бургас. Това ни позволи да започнем процедурите за стартиране на всички големи проекти и инвестиции, които коренно ще променят облика на нашето летище, заяви за в. "Пари" директорът на аеропорта Георги Чипилски.

Най-важният проект е изграждането на новия пътнически терминал с капацитет 2.7 млн. пътници, с чието проектиране се занимават в момента световноизвестни архитекти. Ще последват изготвянето на работния проект и процедура по избор на изпълнител.

Новият терминал ще се различава значително от съществуващите досега, най-вече по големина. Ще

се оформи голямо предтерминално пространство, което също е в процес на проектиране.

Реално строителството на терминала трябва да започне в началото на следващата година.

Инвестиции

В строителството на двата терминала - в Бургас и Варна - ще бъдат инвестирани около 65 млн. EUR. Концесионерът "Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт" АД се стреми да осъществи възможно най-бързо планираното строителство за максимално повишаване качеството на извършваните услуги. Пътническият терминал е ключов елемент в развитието на летището.

Очаква се той да влезе в експлоатация през 2013 г., уточнява Чипилски.

Според него още през този сезон пътниците ще разполагат с по-голяма и напълно обновена ВИП зала, чийто вход вече ще

бъде изцяло изолиран от останалия пътникопоток.

Капацитет

През 2009 г. летище Бургас е обслужило над 1.704 млн. пътници. В сравнение с предходната година това е 12%, но в условията на световната криза това беше очаквано. Ако се съди по планираните до момента полети, трафикът през това лято ще е като миналогодишния. Все още договарянията между туроператорите и авиокомпаниите не са приключили и не е изключено да имаме някакъв процент нарастване, пояснява Георги Чипилски.

Според заявките сезонът ще стартира в началото на април, най-вероятно с туристи от Израел. През миналата година те отбелязаха ръст от 48% и броят им беше 29 850.

Ръст имаха и пътниците от Русия - 32%, и от Пол-

ша - 25%. Но германците въпреки намалението с около 7% остават най-многобройни - 365 000.

Сред авиопревозвачите основен дял отново ще имат българските авиокомпаниите, които вече са заявили полетните си програми. И през това лято се очаква пикът да бъде в края на юли и началото на август.

Ограничения

Това лято на летище Бургас няма да има ограничения на нощните полети. Туризмът е много важен елемент от икономиката на региона и затова броят на превозените пътници до летището е от решаващо значение.

Периодът, в който туристите имат интерес към курортите по Черноморието, не е много дълъг и затова през летните месеци се налага да има и нощни полети, казва директорът на летище Бургас.

Евгения Джорджева

Цитат

” Нямам търпение да се върна отново. Липсват ми приятелите и състезанието

► Тайгър Уудс за завръщането си на голф турнира US Masters на 8 април

Бас
Каса бира
от Обама

Две каси бира получи канадският премиер Стивън Харпър от американския президент Барак Обама. Повод за странния подарък е бас, който държавният глава загубил покрай олимпийските игри. Обама се обзаложил с канадския премиер,

че американският национален отбор ще вземе олимпийското злато по хоккей на лед при мъжете. Двете каси бира Molson Canadian са били доставени лично от посланика на САЩ в Отава Дейвид Якобсон. Към тях е била добавена и още една каса Yuengling от най-старата американска пивоварна в Пенсилвания. Канадският национален отбор

по хоккей на лед победи американците в последното състезание от зимната олимпиада, която приключи на 28 февруари във Ванкувър. Ако САЩ бяха спечелили мача, Обама щеше да получи само една каса с 24 бири от Харпър. Подаръкът от държавния глава ще бъде изпратен в Залата на славата на хокея на лед в Торонто.

История в цифров вид

Интернет потребители ще се опитват да съберат на едно място визуални артефакти от цял свят

► Потребители от целия свят ще могат да допринесат за събирането на визуалната история на собствената си нация. Или пък на други народи

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Стефан Стамболов е един от хората, поставили основите на съвременна България. Колко българи обаче знаят как изглежда той? Подобен въпрос може да бъде зададен и за други бележити българи, чиито портрети по една или друга причина не висят по стените на училищата например. Както и за стотици други имена от световната история, които по една или друга причина са без образ в съзнанието на голяма част от човечеството. Тук на помощ идва един иновативен проект, чиято родина е България - Human Record.

Идеята
Същността на проек-

та се състои в т.нар. crowdsourcing - възможността всеки да споделя съдържание независимо от националност, възраст, професионални интереси и т.н. Стига просто да разполага с визуално съдържание по определена тема (в случая история) и да сподели изображенията на личност, местност или каквото и да било друго на humanrecord.com. Така освен да помогне на някого, който търси подобно изображение, съответният потребител може и да заработи някой друг лев с хобито си.

Това е и идеята на humanrecord.com, казва един от авторите и ръко-

водител на проекта Христо Чернев. По думите му целта на сайта е да събере на едно място визуалната история на човечеството и да я предложи в удобен за използване вид. В това определение освен стари или нови снимки на известни личности влизат още стари карти, предмети и, общо взето, изображения на „всичко и всеки, повлияли на развитието на историята“, добавя той.

Бизнесът

Цялото това съдържание ще се лицензира през сайта, а всеки ще получи своя дял от заработеното, коментира Чернев. Така и потребителите ще бъдат доволни и

финансово стимулирани да качват свои снимки и сайтът ще може да продължи да съществува. Защото издръжката на такъв проект не е евтина, казва Чернев. По думите му в момента тече разработването на сайта, както и събирането на критичната маса съдържание, с което услугата да стартира. Той обаче отказва да даде ясна информация кога точно ще стане това. Знае се само, че ще бъде скоро. Според Чернев основните клиенти ще бъдат медии и издателства на книги и учебници. Всеки, който иска да свери визуалните си познания, ще може да види версия на всяка снимка в humanrecord.com, но във вариант, който

не е подходящ за печат и е защитен от неправомерно използване.

Планове

Съществуването на подобен проект е значително улеснение за търсещите визуални материали от цял свят. Искаме да покрием материали от историята на човечеството, като започваме с по-ранни периоди и постепенно ще допълним и по-съвременните изображения, добавя Чернев. Голямо улеснение за него и идеята му е, че с навлизането на високите технологии потребителите ще могат много по-лесно да набавят съдържание, което впоследствие да пуб-

ликуват.

Става въпрос не само за полезни изображения, но и с достатъчно високо качество и изчистени права, добавя той. По думите му голяма част от съдържанието може да бъде намерено и в момента, но то е или доста скъпо, или е труднодостъпно, или с лошо качество. Затова и целта на Чернев е след известно време на humanrecord.com да може да бъде намерена визуалната история на човечеството в електронен вид и на достъпна цена. Защото дигиталната информация е доста по-трайна от която и да било лист хартия, фотос и т.н. А и цената ѝ не е без значение.